

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

Min mans Ideal.

Svensk originalnovell

af

Elsa.

WEXIÖ, 1880.
SMÅLANDSPÖSTENS BOKTRYCKERI.

Min manns Ideal.

Evensk originalnovell

1893

WEXIO 1880
SMÅLANDS-TRYCKERIET

Du har jag funnit det!

— Hvad för något?

— Du vet det väl, bäste Hilvild!

Mannen stod just på tröskeln till sin hustrus rum. Jag skyndar att presentera de båda makarne.

Baron Ättefelt är emellan trettio och fyratio år gammal, har en ståtlig figur och godmodigt jovialiska anletsdrag. — Hans hustru tycktes vara något yngre och ser ännu bra ut. Mildhet och en skymt af vemod äro de tydligaste karaktärsdragen i hennes ansigte. För tillfället ligger ett skimmer af förtjusning deröfver, och de klara, mörkblå ögonen stråla af solskenet i hennes hjerta.

— Jag kan ej se något nytt härinne. Den virkning, du arbetar på, de lysande garnhärfvor, du använder, det der såg jag i går. Ah! kanske en ny rand på den blifvande plaiden?

Han ser helt skalkaktig ut och går att sätta sig i en hvilstol, midt emot hustrun.

— Hör på bara! Liksom du ej visste hvad jag länge med mina tankar sökt i — — den tomma rymden.

— Är rymden tom?

— O, nej! Mitt yttrande var blott ett af de vanliga, antagna, tanklösa talesätten. Men du skall slippa gissa hvad jag funnit. Jag har beslutit taga mig en fosterdotter — om du tillåter!

— Ett ganska betänkligt fynd! — Hvar ämnar du hemta din drömbild?

— I vår skogvaktares stuga. Den lilla Svea är förtjusande.

— Hon är ju ett barnhusbarn? Det gör saken ännu betänkligare.

— Du skall blott se, hvilket englalikt ansigte hon har — —

— Bah, alltid sen I englar! Du och jag voro också englar en gång. Det är alls intet nytt.

— Du lofvar ju att gå med mig dit och se henne?

— Det vore öfverflödigt besvär. Sådana englar finnas i hvarje koja, i städernas gränder, i hvarstenda gathörn, litet mer eller mindre, se der hela åtskilnaden!

— Min vän! får jag hemta henne hit? Du skall få se och erfara att — — —

— Att — — ja, hvad? Att hon skriker och för oljud, just då man helst vill hafva tyst, växer upp, blir olydig och nyckfull, aldeles som andra feminina englar. Hvad skall ett sådant infall tjena till, kära Bertha? Aldrig förr har jag hört dig så oförnuftig.

Baronen hade yttrat detta i en halft skämtsamt ton, men att han var missnöjd märktes dock lätt, och detta jagade en flygtig sky öfver friherrinnans drag. Hon lät dock ej afskräcka sig, utan återtog med mycken känsla i tonen sitt ämne:

— Der är intet oförnuft, min Hilvild! Jag vet, att jag skall komma att älska detta intagande barn af hela mitt hjerta, och ju flere man omfattar

med sin kärlek, desto lyckligare är man. Äfven du skall snart hålla af henne.

Nu skrattade baronen ganska muntert, då han svarade:

— Älska! Älska! — sådana qvinnor som du få aldrig nog många att älska. Kan du inte hafva nog af mig och två söner, så är det rent af rasande. Dessutom är det dig icke förbjudet att älska hela menskligheten — tvertom —!

Friherrinnan afbryter med liflighet:

— Jag vet nog det och försöker så godt jag kan uppfylla min pligt i detta afseende; men vi qvinnor förmå så litet för det stora hela. Det har nu en gång blifvit vår lott att verka endast inom begränsade områden, då ni män deremot ha'n hela världen öppen för ert arbete. Du och gossarne behöfva mig numera ej så mycket. Din tid är ganska upptagen, som du sjelf vet bäst, och sedan Curt och Herman kommo i skolan, är jag ännu mindre nödvändig för dem. Derfor ville jag hafva någon att egna min stundliga omvårdnad åt, en själ, som jag finge leda. -- Hvad har jag väl nu för sysselsättning? Gamla Märta sköter alla hushållsbestyr. Hennes lif väcker ofta min afund, ty hvarje verkligt nyttig, praktisk verksamhet tillhör henne, och jag måste foga mig deri, då jag ej blifvit uppfostrad att duga till något sådant. — En tid har jag läst mycket och fann mig väl deraf, ty du valde goda böcker, men kanske just dessa skapat ett behof att göra gagn i något och icke endast inhemta för egen del. Allt som anden utvecklas, kännes det allt klarare, att han äfven bör fylla sin plats, hafva ett mål att sträfva till äfven här nere. Det är ett sådant mål, jag sökt, och jag

tror mig ha funnit ett lämpligt för mig och min ringa förmåga. — Nog kan jag fördrifva tiden ganska angenämt, dertill felas mig ingenting; men det är ju ett ömkligt lif att lefva blott för att döda tiden, och hvad blir det väl annat — detta sällskapslif, eller dessa broderier och virkningar, hvilkas förfärdigande framkallar frågan: vore det ej långt bättre, att jag satt med händerna i mitt knä och lät de fattige arbeta dessa saker samt få en väl behöflig betalning för dem? Skulle du tycka om ett sådant lefnadssätt?

— Nej, visst inte. Men det der lefnadssättet är ju så vanligt för damer i vår lefnadsställning. — Du kan ju försöka att för omvexling taga dig en sällskapsdame att promenera och resonera med, då du finner dig ensam.

— Aldrig, min vän! Det skulle plåga mig att städe se i min närhet en menniska, hvilken ansåg som sin uppgift att endast roa mig, som följde likt en pudelhund och störde mina tankar endast för att vara intressant. Hon blefve en börda för mig liksom jag för henne, och vi voro då *två* ändamålslösa varelser i stället *en*.

— Du kunde ej älska henne tillräckligt, gissar jag.

— Jag verkligen fruktar, att jag ej kunde behandla en sådan person så som sig bör. Jag beklagar alla dem, som måste lefva af att vara en annans bihang, och äfven dem, hvilka ej kunna undvara ett dylikt till sitt eget onyttiga jag, tillade friherrinnan med djupt allvar, skämta nu icke längre, utan säg hellre, att du bifaller min önskan! Ser du, jag ville af denna lilla värnlösa flicka bilda en god, förständig och flärdlös qvinna.

Jag gör ju då menskligheten en tjänst, som visserligen synes ringa, men dock kan, likt ett godt frö, sprida sina frukter i framtiden, och medan jag förbättrar mig sjelf vill jag uppfostra henne, — icke så som jag blitvit uppfostrad, till en med värdelösa egenskaper utpyntad och bortkonstlad qvinnovarelse, nej, jag skulle gifva henne den sorts bildning, som förädlar hjertat och viljan samt böjer sinnelaget under deras spira. Du har ju sjelf sett, min Hilvild, huru skeft mitt sjäslif var, huru jag af verldsbildningen blifvit insnärjd uti en hel del osannhet och falskt sken, tills du tog hand om mig och ryckte mig ur den atmosfer af tanklöst småsinne, hvori jag pjollrade bort min allra första ungdom. Den lilla Svea ernade jag dana just efter ditt eget ideal för en qvinna.

Baronen var nu blifven fullt allvarsam och man såg på honom, att äfven han var en djupt tänkande menniska, då han svarade:

— Jag förstår dig fullkomligt och måste gilla dina tänkesätt. Men har du äfven betänkt, att detta barn kan i en framtid bringa oss stora obehag. Hennes föräldrar äro ju okända; de kunna vara dåliga menniskor, och tusende svåra förhållanden uppstå — —

— Jag kan omöjligt föreställa mig, att ett barn med ett sådant utseende har något groft, brottsligt ursprung. Du skulle blott se henne!

— Se der äro vi nu igen, sade baronen skratande; men ser jag henne än aldrig så mycket, är det dock blott en skylt utan betydelse. En sådan kan lofva allt och hålla intet — idealet blir ofta en motsats till hvad man åsyftat.

— De, som nu hafva Svea, säga att hon har de allra bästa anlag, försäkrade friherrinnan och tillade leende: Jag lofvar dig att efter fjorton år få se ditt ideal förverkligadt, om jag får åtaga mig henne. Gode Hilvild, jag får ju det? —

— Nå, så i Guds namn! tag då hit barnet, Måtte du aldrig få skäl att ångra din enträgenhet! Ett vilkor fäster jag likväl vid samtycket: blir det känt, att hennes föräldrar äro vanhederliga, så måste hon lemna oss genast, i detta afseende blir jag obeveklig; det bör du väl begrundna och — ännu en sak: Kom ihåg att vi hafva söner, hvilka snart blifva ynglingar. — Sådana hafva ofta dåraktiga infall, och blir flickan vacker, är det så mycket betänkligare. Du ville nog ej se en vanbörding dragas in bland våra gamla stolta släkter, huru fördomsfria vi än äro vis à vis ofrälse?

— Jag vill adla hennes själ och öfverlemnade det öfriga i Guds hand, sade friherrinnan, och efter en stunds begrundning fortfor hon, med en strålände blick på sin man: Tack, af allt hjerta, Hilvild! Nu blir min lycka fullkomlig, det är jag viss om.

Baronen blef i detsamma utkallad till inspektoren på stället, hvilken begärde ett samtal på kontoret, och friherrinnan lemnades ensam, men det dröjde blott få minuter, innan hon fattade en på bordet stående silfverklocka, hvars klara ljud snart hördes genom rummen och inkallade en kammarjungfru.

— Säg till Claesson att han reser ner till skogvaktarens stuga och hemtar hit Anna, och att hon tager lilla Svea med, sade hon vänligt, och — vänta litet min vän! Du kan ju få åka

med och själf uträtta uppdraget, så lemnas inte hästarne ensamma, medan Claesson går in. Skyn-
da på bra, så att vi hinna med något före middagen.

Medan friherrinnans befallningar åtlyddes, satt hon fördjupad i tankar. Denna lilla flicka skall förljufva hela mitt lif och förjaga all tomhet deri. Jag vill blifva hennes mor och hennes lärarinna. Denna verksamhet skall tillfredsställa mig. De talanger jag eger, äro tillräckliga för tidens fordringar, men hon skall lära mycket annat och nyttigare; ty jag vill att hon skall blifva en qvinna vid hemmets härd, med kraft, mod och tålmod för lifvets skiften. Jag hoppas att hon för blir en dotter, fritt och otvunget, utan att någon tacksamhetsbördä skall trycka henne. — Min gode Hilvild! han har de ädlaste tänkesätt, men är kanske litet skuggrädd för ringaste sken af vanheder, vore den än aldrig så långt aflägsen och skild från hvarje direkt inflytande. — Dock, jag skall låta Svea blifva ett exempel på hvad qvinnovärde förmår, och, det är sant, jag skall visa att det kan besegra fördomen mot härkomsten, i fall så kommer att behövas. — Men hvarför skulle ej ett barnhusbarn kunna vara af hederligt, fast fattigt folk? Dessutom kunna ju föräldrarna vara döda och hon af sådan anledning kommen uti denna asyl för lättsinnets och nödens barn. — Så fullkomligt rena drag tillhöra sällan brottets frukter. — Och om likväl så vore, nå välan! Dess bättre behöfver hon förädlas, dess kraftigare vill jag arbeta för att utrota allt orent. — Ack, hvad har mitt lif varit hittills! Med undantag af de år, då jag kunde deltaga i våra söners omvårdnad, endast en rörlig dockas, den man format

efter brukligt mönster. Om jag ej blifvit tidigt gift och det med en man sådan som Hilvild, skulle jag aldrig blifvit annat än en vegeterande societets-artikel, danad uteslutande för det ytliga och ömkliga, som tillhör ett s. k. fint sällskapslif. — Min första själsyttring blef kärleken till Hilvild, och genom den kunde jag sedan temligen lätt uppfostras på nytt utaf honom, som jag älskade, och ju mera min ande häraf blifvit adlad, dess klarare har det framstått för mig, att menniskan främst af allt behöfver något att verka för, utom sig sjelf. Hon behöfver något, om hvilket hon kan tänka: detta skall blifva mitt verk, men likväl icke vara för mig. Egoismen är för människohjertat ett isblock, som beständigt kyler ikring sig, och först då det smält bort, erfara vi fullkomligt hvad verklig lycka är.

Svea i skogvaktarens stuga.

Edön är en ståtlig och naturskön egendom. Den ligger på en kulle emellan högstammiga hängbjörkar, har en vacker utsigt öfver Jönköping och Wettern, yppiga ängar och löfskogar omgifva det. åt de öfriga trenne sidorna, och boningshusen omkransas närmast af prydliga blomsterrabatter och buskager. «Anläggning» af park har här icke varit behöflig, ty den store mästaren naturen har förekommit människorna, hvilka endast behöft placera soffor o. d. till sin beqvämlighet under de höga ekarne eller inne bland de lummiga lindarne.

För öfrigt är allt, så väl ute som inne, vackert, ändamålsenligt och komfortabelt. — Här som allestädes har lyxen fått stort insteg, men man ser att ställets egare icke lagt an på att skryta dermed.

Icke långt från herregården ligger skogvaktare Jönssons stuga. Äfven hon är i sitt slag vacker, och vittnar hon just ej om välstånd, så talar hon dock om bergning utan större bekymmer. Kålen och potatisen, ringblommorna och åbrodden frodas och äro väl skötta, bukettrosorna pryda de hvitmålade väggarne, vid hvilka de som spalier med mycken omsorg äro väl fästade, en fyrbent individ af välkänd och välfrejdad race, trind och kryögd, gör lustiga språng inom det knappa område, han fått sig tillmätt; allting är i ordentligt skick, men allt i smått, utom familjen sjelf, hvilken just nu bildar en grupp utanför stugans dörr, belyst af sommarsolens varma strålar. Mor och far äro de större figurerna i gruppen, ty det äldsta barnet är blott nio år och sedan synes, i rakt nedstigande linie till och med ettåringen i vaggan, sju exemplar, samtliga uti de lätta kostymer, så vanliga på «bondlandet», hvilka, om just icke att rekommendera, dock kanske mest af allt påminna om vårt paradisiska ursprung. Alla äro bruna af solens inverkan, grågrumsiga af sanden, i hvilken de gräft, mera naturliga än gratierna, åtminstone efter vår tids förfinade smak, men taflan är frisk och liflig, en typ af Smålands folk-hemlif. De mindre barnen leka, de äldre, allt efter tur och ordning, vagga «lillan», under det far och mor arbeta med största flit på flätning af mattor. — En af de små är dock mycket olika sina syskon.

Det är en flicka om fyra år, och hon synes bredvid de öfriga lik en perla bland kantiga glasbitar, finhyllad, ljus, lätt och behaglig, såsom man vill föreställa sig en elfva sväfvande öfver ängens blommor. Det var lilla Svea, som visserligen fått en plats uti syskonringen under detta låga tak, men aldrig skulle kunna fullkomligt inpassas i denna krets, det såg man redan tydligen på henne.

Då friherrinnans ekipage stannade utanför grinden till Jönssons lilla täppa, gapade sju små munnar af förvåning eller kanske snarare beundran; ty det var icke ovanligt, fastän alltid en uppseendeväckande händelse, att se det der. Friherrinnan hade flera gånger vid sina promenader i vagn gjort besök hos skogvaktarens Anna och dervid fröjdat såväl henne som barnen med små gåfvor och smekt de minsta, synnerligen Svea.

Den sistnämnda var nu sysselsatt att lära sig ställa vaggan i gång, det var hennes första lektion, men fostermodern tyckte att hon, som likväl var ett sorts nådehjon hos dem, borde tidigt lära sig vara nyttig för huset.

Då jungfru Lisa framfört sitt ärende, blef det äfven fars och mors tur att få vidöppna munnar, så öfverraskade blefvo de, men det var ingen tid till gissningar. Annas helgdagsklädning måste fram, och lilla Svea, hvars garderob var något knapphändig, fick af de andra barnen låna de bästa plagg de egde för att blifva någorlunda hel och ren. Efter behörig rentvågning och påklädning, stego de upp i vagnen och foro från hemmet, Anna mycket högtidligt stämd och undrande hvad detta hade att betyda, och Svea alldeles berusad af barns-

lig glädje att få åka efter hästar, samt båda beledsagade af de kvarvarandes förvånade blickar.

— Kom fram hit, mor Anna! Kom lilla Svea! sade friherrinnan vänligt, då de efterskickade blifvit af Lisa införda i hennes kabinett. Anna neg först vid dörren och närmade sig sedan långsamt med Svea vid handen. — Hvad skulle nu komma, tänkte hon. — Men snart blef gåtan löst, då friherrinnan upplyftat Svea i sitt knä, frågat om hon kände igen henne och smekt hennes lockiga hufvud, sedan hon först befriat det från den tjocka, obändiga bomullsduk, hvarmed det var omknutet, och yttrat:

— Kära Anna! Eftersom ni har så många små, skulle ni ej vilja lemna denna lilla hos mig? Jag vill åtaga mig henne helt och hållet. Det kan blifva ett nöje för mig att hafva en sådan här liten tös, förstår Anna, om ni ingenting har deremot.

Anna rodnade af öfverraskning och var nära att glömma att hon borde svara, ty det föll sig ju alldeles gifvet att friherrinnan ej kunde motsägas, och dessutom smickrade det henne att få sin fosterdotter upptagen i herrgården. Slutligen sade hon:

— Nej, Gud bevare friherrinnan! Det vore stor synd att inte unna henne den lyckan. Visst har jag — Anna gned sig i ögonen med en snibb af sin näsduk — Svea nu nära på lika kär som mina egna barn, fast vi togo henne egentligen för att få en redig styfver till litet smätt — också hade jag då endast två barn, och Stina kunde hjälpa mig att se till denna på samma gång som mina två minsta på den tiden, men då nu vår

Herre lagt på oss flera små till, så kan det allt vara nog. Det enda är, skall jag säga friherrinnan — Anna tvekade — men det är ingenting att tala om — — —

— Säg ni ut, Anna, hvad menar ni?

— Jo, ser friherrinnan, styfrarne komma att saknas ändå, och en sådan der liten äter ej mycket, det kommer mest på ett ut, en mer eller mindre i klungan, och likaså är det med eftersynen också; alldeles som med en flock kycklingar; det tager samma tid.

— Jag förstår fullkomligt, sade friherrinnan leende, och jag vill gerna gifva er den fosterlön, som kommer från barnhuset, glad att ni skiljes vid den lilla Svea utan saknad, den jag ej kunde ersätta. Säg mig nu endast, hvad ni känner angående hennes föräldrar? Anna måste deruti vara fullt uppriktig.

— Gud bevara nådig friherrinnan, det är jag visst! Och som jag redan förr sagt, då friherrinnan frågade derom, kunde jag platt intet få veta derom af Sveas amma, från hvilken jag tog henne, utan flickan var en natt instucken genom en sönderslagen fönsterruta i barnhusets nedersta våning och der låg den stackars lilla i några trasor och skrek om morgonen, då de funno henne. Hvarken portvakt eller andra kunde upplysa hvem som lagt in henne der. Sedan blef hon döpt der, för som hon var nära nog nyss född, trodde man att det ej var gjordt och visste i alla fall ej huru man skulle kalla henne. Det var allt ett konstigt namn hon fick, men det kan ju vara lika bra som något annat, hon är likväl ett kristet barn, stackars liten! — Anna ansåg sig troligen böra på

något sätt göra undskyllan för Sveas namn, hvilket föreföll henne helt underligt, och friherrinnan log åter åt hennes naiva öppenhjertlighet samt sade:

— Ja, det har Anna alldeles rätt uti, och från hvilka Svea i öfrigt härstammar, gör sak samma; hon blir nu min fosterdotter till namnet och i mitt hjerta som vore hon min egen. Farväl med Anna.

— Gud välsigne friherrinnan, sade Anna och neg ännu djupare än då hon kom, aldrig trodde jag mig göra så väl mot den lilla, då jag tog henne, som det nu blir. Gud välsigne «lillan» med, nog blir det ett frågande efter henne, när jag kommer hem, men som sagdt är, vi äro många nog i alla fall. Farväl!

Lilla Svea gör en rörelse för att gå efter sin första fostrarinna och ropar lätt klagande: mor! då denna stängt dörren efter sig, men friherrinnan gifver henne några småsaker att leka med och konfekt att äta, och snart hafva dessa rariteter tröstat henne. — Lisa inkallas derpå och tyger framtagas. — Du skall nu få annat att göra, kära Lisa! säger friherrinnan. Du måste genast begynna sy kläder till denna lilla flicka; hon skall stanna här, och vi skola hjälpas åt med hennes vård; ingen af oss får någonsin tröttna dervid. Jag vill blifva för henne i moders ställe.

Då baronen vid middagen åter kom in till sin hustru, var Svea redan hemmastadd, med en förvånande otvungenhet gick hon omkring i rummet, såg och beundrade alla föremål derinne och blef ej det minsta rädd, då han tog henne i sina armar och allvarligt men vänligt betraktade hennes ansigte. — Du lilla stackare! sade han och blef nä-

stan rörd, när Sveas stora, vackra ögon mötte hans med ett obeskrifligt uttryck.

Friherrinnan såg det intryck, barnet gjorde på hennes man, och skyndade till honom sägande:

— Tack, min vän! Ditt medgifvande gör mig mycket glad.

Då baronen lemnat Svea ifrån sig, sade han godmodigt:

— Ja, nog är hon vacker. Kanske allt för vacker blott, till att bringa lycka. Jag önskar hon må «växa ifrån sig» rätt bra och i stället för skön bli god och förständig.

— Jag hoppas hon skall komma att ega både yttre och inre skönhet, sade friherrinnan; se hon vill åter till dig. Hon anar icke eller vill hon besvärja ditt misstroende.

— En mycket täck leksak! återtog baronen; blefve hon aldrig annat än hvad hon nu är, vore det bra, men, men — — Jag önskar emellertid att du får den glädje du väntar, käraste Bertha! tillade han allvarligt.

— Jag hoppas det bästa. Hvarföre skulle vi ej tro det? En oskyldig liten varelse, som man uppfostrar efter bästa öfvertygelse, hvarför skulle ej den bringa välsignelse? Min afsigt är god och redlig, icke endast egennyttig. — Men kanske anser du mig icke ega förmåga att leda henne efter min önskan? Du kan hafva skäl till en dylik farhåga, min gode vän! Du som gjort så nära bekantskap med den fordna Bertha L . . . . ., kom dock ihåg att Bertha Ättefelt är mycket olik den förra. Vål har hon ej kunnat blifva i allt hvad hon bort och önskat, men är det

mitt fel, om grunden ej fullkomligt kunnat utplånas? Nu skola vi af denna späda planta bilda en qvinna efter ditt ideal. Någon bättre förebild kan icke väljas — det vet jag!

Under det friherrinnan talade, betraktade mannen henne ömt.

— Du är nu sjelf idealiserad, min älskade Bertha! sade han hjertligt, och behöfver endast taga dig sjelf till mönster. — Skada blott att detta barn ej är vårt eget.

— Låt oss glömma att så ej är! sade friherrinnan lifligt; ack, våra hjertan skola säkert ganska snart adoptera henne. Se der komma gossarne! Kommen hit, Curt och Herman. Nu ha'n I fått en liten syster. Hälsa henne välkommen!

Curt är en omkring tio års gosse med ett något trögt väsende och högmodigt utseende; han betraktar Svea på afstånd och tiger.

Herman är yngre och har ett mildt, vackert ansigte; han springer genast fram till Svea, hoppar glad omkring henne och säger:

— Se der är lilla Svea hos skogvaktarens, det var roligt, mamma.

— Nå, Curt! helsar du icke?

Curt närmar sig några steg och helsar stolt. — När du blir så stor att du tål att röra vid, skall jag leka med dig, sade han.

Tio år äro förflutna sedan ofvan tecknade dag. Äfven nu susar sommarvinden sakta i barrskogen, leker med löfträdens qvistar, dansar öfver ängens blomster, slår en lätt hvirvel der och hvar

på sjöns stilla vatten, smyger tillbaka in bland trädstammarne och bortdör i en svag suck. Julisolen är nedgången.

Dagen hade varit mycket het, och så snart aftonsvulkanen begynt, föreslog baron Ättefelt en promenad ut åt ängarne, der arbetsfolket var systerlyst med höslåttern.

Vi återse således Edöns invånare. Det är en behaglig familjegrupp, som bildas på balkongen denna vackra afton, och vi vilja egna figurerna i denna grupp en uppmärksam blick, hvar och en för sig, innan de gått utför trappan. Baronen har visserligen åldrats något, men bär sina femtiofem år mycket väl, gestalten är lika smärt och elegant, rörelserna lika lediga som fordom. Friherrinnan är till sitt yttre förnygrad, figuren mera fyllig, hyn friskare. Det synes tydligt att hon fört ett friskare och verksammare lefnadssätt och att detta gifvit hennes lynne en god riktning samt jemnvigt mellan själ och kropp.

Svea med sina fjorton år, i sin luftiga ljusblå klädning, med de rika nötbruna lockarne och sina lika obeskrifligt vackra ögon, fladdrar omkring, lätt som en af vårens vestanfläktar. — Hvad är det i denna blick eller kanske snarare i hela hennes, ännu blott halft utvecklade skönhet, som ger henne ett så utsägligt behag? Jag kan ej säga det. Kanske skulle en konstnär kunna fatta det. Männe han kunde återgifva det? Nej, se hvilken skiftning i dessa ögons botten! Hvar finnes en motsvarande färg? Och dessutom — nästa sekund äro de lika helt mörka som de förut voro ljusa med en starkt markerad mörk ring omkring pupillen. Nej, de trotsa allt återgifvande af pen-

sel så väl som af penna, och man glömmer för deras oskuldsfulla uttryck att hela ansigtet är skönt, fast ännu i sin knoppningsstund, att hyn är den skära rosens, omgifven af liljor, att formen är harmonisk och helgjuten och leendet rent som en madonnas. Man ser att hon ännu är barn helt och hållet i sitt sinne, men ett tänkande sådant, fullt okonstladt, intet brådmognadt, förädlad och förfinad, men ej dresserad eller bortklemad. Natur och uppfostran förenade sig. Lilla Svea fick leka och vara «liten flicka» så länge hon ville, derunder icke förgudad, icke bortfjesad, icke i allt möjligt uppsad och förfjeskad.

Baronen hade sagt till sin maka: Barn böra hafva frihet att utveckla sig sjelfve, för att visa sina anlag samt vänjas att något sörja för sina små önskningar i hvad de förmå, icke hafva någon uppvaktande tjenare ständigt tillreds att gå deras ärenden och lyda deras minsta vink. De blifva deraf endast pockande och fordrande, mista all förmåga att hjälpa sig sjelfva och lita beständigt på andra, få vekliga icke allenast vanor, men, hvad värre är, karaktärer utan sjelfständighet. Tiden för att börja läsa, fick Svea sjelf bestämma, och här som i allmänhet, der man ej är nog oförnuftig att truga barnen dertill, innan de ännu ega begrepp nog att inhemta undervisning, dröjde det icke länge innan hon yttrade önskan att kunna läsa «liksom stora menniskor», och sedan denna början skett, förstod fostermodern med det goda qvinnohjertats fina instinkt att väcka intresse för fortsatta, allt mera men måttligt utvidgade studier samt egnade en stor del af sin tid åt dessas ledande. Det blef intet bokstafligt inpluggande, intet brådstörtadt upp-

tagande af barnets hela själ och kraft, utan arbetet fördelades till en måttlig ansträngning och med kärleksfull omtanke, så att full jemnvigt herrskade mellan kroppens och själens verksamhet.

Sålunda uppväxte det föräldralösa barnet och blef år ifrån år mera kärt för sina fosterföräldrar och till allt större glädje för dem, och då de stundom betraktade hennes ovanliga fågring och talade om hennes hastigt tillväxande förstånd och älskliga sinnelag, upprepade baronen ånyo sin önskan att hon vore deras eget barn, men fick ständigt samma, med innerlig öfvertygelse yttrade svar af sin hustru: Ack, min gode man! hvad gör det till saken? Jag glömmet att så icke är, då du icke påminner mig om förhållandet, och då så sker, oroar det mig likväl alls icke. Men baronen suckade, tyst skakande på hufvudet. Det var mannens vanligen längre skådande öga som hos honom framkallade farhågor, der qvinnan endast såg och kände den närvarande stundens glädje, men han ville ej genom att uttala dem störa sin hustrus fröjd.

Curt, nu en nittonårig kadett, högre, smärt och med stolt hållning, ser bra ut, ehuru något tvär, han är klädd i jagtdräkt, med bössa på axeln och åtföljes af en stor fogelhund. Herman är sig mest lik, han är sexton år och ser vida barnsligare ut än vanligt är vid denna ålder, han har ett vackert, ljust ansigte, som mycket påminner om hans moders.

— Låtom oss gå bort till arbetarne, sade baronen, då de kommit ut på en särdeles vacker äng, hvars jemna, mjuka gräsmatta pryddes af spridda trädgrupper, och som på ena sidan begränsades af en vik af Wetteren. Det har varit en

mödosam dag för dem, vi skola nu uppmuntra och tacka dem för deras flit, vi dagdrifvare, som pusta för värmen, ehuru vi ej hafva något att anstränga oss med.

— Ja, det böra vi verkligen, sade friherrinnan, vi ega frihet att endast söka de svalaste platserna, för att undvika den starkaste värmen, de måste uthärda med arbete på detta flacka fält, der solen bränner. Hvad de äro starka och ihärdiga.

Då de kommo nära arbetarne, sade baronen:

— Nu skall jag gifva dem en stunds rast, och ni barn kunna roa er med att slå och räfsa en stund; har ni någonsin försökt?

— Ack, utropade Svea, hvad det skall blifva roligt. Curt och Herman slå, jag vill räfsa efter er båda, det ser så treffligt ut, men jag har aldrig försökt det.

Herman instämmer med Svea och tillägger:

— Jag har slagit förr, hemma på gräsplanerna, men kunde ej slå jemnt. Här är det ju ej så noga.

— Måttligt nöje att leka pigor och drängar, mumlade Curt högdraget, tog bössan af axeln och sigtade mot en lärka, hvilken sjungande sväfvade öfver deras hufvuden.

— Nej, nej, Curt, hur kan du hafva hjerta att vilja döda denna lilla glada sångare, sade Svea, och baronen tillägger allvarsamt:

— Låt bli det der, Curt; stör ej aftonens stillhet, allt är så fridfullt! Dessutom ser du ju att fogeln flyger högre än din bössa när.

Arbetarne helsade sitt herrskap med ett fryntligt och gladt: Gud bevare herrskapet, samt emot-

togo tacksamt den erbjudna hvilan, medan baronen och friherrinnan vänligt samtalade med dem, och Curt jemte Herman och Svea måste, ehuru ovilligt, börja arbeta.

Ty att uppenbarligen göra sin far emot, vågade han icke; dertill var han för väl uppfostrad. Herman och Svea deremot funno sig roade, och det gick lätt för dem, men varma blefvo de alla.

Då de slutat, sade baronen leende:

— Det gick ju ganska snällt för sådana nybegynnare, och ni få nya friska rosor på kinderna. Nu skolen I, Svea och Herman, sjunga er lilla duett för oss, ställen er här midt i kretsen, så att alla höra orden. — Herman och Svea hade båda vackra sångröster, isynnerhet den senare, och snart klingade deras ungdomliga stämmor i en enkel folksång med följande text:

Slåttern.

Kom, låt oss sjunga — nu är det sommar —
 Och vara glada af hjertans grund.
 Se träd och örter, hur rikt allt blommar,
 Naturen firar sin högtidsstund.
 Vi äro unga, med lek och löje,
 I lifvets solsken och himmelens.
 Arbetets möda och lifvets nöje
 Ju ganska godt stämma öfverens.

Nu tar jag fatt dig, raskt ropar Anna,
 Du länge Hans! med ditt skarpa svärd.
 Du härjar ängen, jag vill dig banna,
 Och ingen blomma blir dig beskärd:
 Jag samlar åt mig, och du får vänta
 Med tomma händer så länge än.
 Den skönsta blomman vill jag upphemta
 Och gömma den till mitt hjertas vän.

Men Anna lilla! du må mig höra,
 Jag måste gräset ju slå utaf,
 Det är dock endast att nytta göra,
 Och jorden tager hvad först han gaf.
 Den lag vi känna: Allt är fåfängligt.
 Men våren kommer med grönska ny.
 Vårt hopp i så fall är ej förgängligt — —
 Det stiger högt öfver rymdens sky.

Ja, kära Hanse! hur väl du talar!
 Jag får väl bannorna ta igen,
 Der uppe uti de klarblå salar,
 Der ha vi alla vår bästa vän.
 Han ger oss skördar och nya vårar
 Och kärlek göt han i hjertat in,
 Så att då sorgernas törne sårar,
 Man tröst kan finna hos vännen sin.

Derefter återvände baronen och friherrinnan hem, men ungdomen bad att få utsträcka vandringen längre; Curt önskade jaga änder, Svea och Herman ville plocka vilda blommor, hvarföre de skildes åt.

Svea var vackrare än någonsin. Promenaden, arbetet med räfsan och sjungandet hade höjt färgen på hennes kinder, hvilken likväl hade en fin nyans, ögonen voro mörka, men uttryckte detta ostörda, rena lugn, hvilket aldrig återfinnes annat än i förening med barndomens oskuld, och dock voro de så djupa, så bottenlösa, om detta uttryck tillåtes oss, att man tyckte sig se en hel verlds tjusande, bländande drömbilder i dem.

Curt betraktade henne med en eldig blick och sade inställsamt:

— Hvad äro ängens fattiga blommor, då vi se dig?

— Se så! herr riddare, var mindre artig och mindre grym, sade Svea lekfullt.

— Grym! repeterade Curt litet försmädligt, därför att man skjuter en fogel. Gån I nu och pjollra med edra blommor. Jag ser en andflock der borta, den intresserar mig mer.

— O, nej låt dem vara lyckliga och var nöjd med oss och vår lycka, sade Svea bedjande.

Curt blåste i en metallpipa på sin hund, innan han svarade. Er lycka, ha, ha, kan undra hvare den består? Om du, min hjertnupna dame! Du äter rätt gerna andstek.

— Jag äter hvad som kommer på bordet, svarade Svea naivt, men var nu en gång barmhertig och följ i stället med oss dit upp på höjden, der den sköna utsigten är. Du kan då sitta och se på den, medan jag läser högt ur en rolig bok. Säg, blir ej det bra?

— För kvinnor och veklingar, ja, ej för en blifvande hjelte, förklarade Curt, och Herman inföll i spetsig ton:

— Jag kan just undra hvar du ernar visa dina hjeltedater? Mot änder och harar, förmodligen.

— Hör man på bara! Lille menlös vill göra sig qvick.

— Jag hade tänkt göra alldeles samma fråga, sade Svea skrattande.

— Naturligtvis! sade Curt, sympatien får ej förneka sig. Nå, dig har jag lust att svara: Må ryssen, turken eller Bismarck komma! Ja, hvarför inte alla tre! Jag vill möta dem, slå med dem, segra och lägga min ära för dina fötter, Svea!

— Jag älskar föga en så blodig ära, sade Svea mildt.

Åhå, min lilla dufva! Jag åtager mig omvändelse, eller ock — — — Nu så länge kunna dina förhoppningar och dina drömmar få dväljas inom bleckplåten i ett visst herbarium; ha, ha, ha!

— Eller ock — sade du. Det vore roligt nog höra fortsättningen, tyckte Svea.

Curt såg mycket klippsk ut, gick intill henne och ville hviska i hennes öra, men Svea sprang undan och ropade: Nej, säg det högt. Herman får gerna höra på, jag talar ändock om det för honom.

Svea fortfor att lekfullt springa kring, Curt följer efter, och Herman står med blossande kinder och ser på dem.

— Du får tala om det sedan, om du vill, säger Curt; låt mig tala tyst till dig först.

Slutligen lyckades han få tag i Sveas ena arm, men hon ryckte sig lös och glider behändigt undan honom. I detsamma ställer Herman sig emellan dem och hejdar sin bror, som åter försöker kasta undan honom, hvarvid bössan, han bär, ryckes hit och dit, så att skottet brinner af, och de alla inhöljas i krutrök.

— Detta skall du få betala, Curt! Herman knöt sin hand mot brodern och såg så förbittrad ut, som han någonsin kunde göra det. — Hur är det, Svea lilla! Du är så blek, låt oss skynda hem till mamma.

Men Svea hade satt sig ner på marken — hon var verkligen mycket blek, hon vek undan klädningen för att se hur djupt skottet träffat. Det var ej betydligt, men hon var skrämnd och bad

Herman gå ner till sjön efter vatten, så att hon fick tvätta bort blodet, och han lydde henne skyndsamt.

Curt har emellertid blifvit stående orörlig och, ovanligt nog, helt förlägen. Hans stolthet förbjuder honom att tala, ty han känner, att det enda han borde säga vore att bedja om förlåtelse, och detta kostade alltid på, tyckte han.

Slutligen sade Svea, utan all harm, knappast en svag förebråelse låg i hennes ton:

— Detta kunde blifvit ett vackert spektakel, Curt! O, jag blef så rädd, så rädd att skottet träffat — — Herman. Nu först tycktes Curt uppvakna, men långt ifrån att bedja henne förlåta, sade han helt sturskt: Herman! alltid Herman! — Nå, så kunde du ha tillåtit mig säga dig hvad jag ville. Nu höll du på att få svaret praktiskt tillämpadt, ha, ha, ha!

Svea lät sin blick med full förvåning hvila på Curt. Hon kunde omöjligt fatta hans karaktär, ty de båda voro helt och hållet kontraster; allvarligt, men lugnt sade hon: Alltid är du besynnerlig, Curt! Hvarför är du det?

— Gissa, om du kan, sade han, vände sig ifrån henne och gick bort.

— Hur är det fatt, älskade Svea? — Herman återkom med vatten och kastade sig på knä bredvid sin fostersyster under detta utrop och med den största oro målad i sitt ansigte.

— Var ej ledsen, sade Svea och log emot honom; Curt menade ju inte ondt. Det svalkar så godt med den våta näsduken. Tack, snälle Herman! Nu sitta vi en stund här eller der borta vid eken; der får jag stöd emot stammen

och skugga under grenarne. Vill du läsa högt för mig?

— Gerna, gerna! Hvad vill du höra?

— Hvad helst som roar dig sjelf, vänta dock! vi måste först öfverenskomma om en sak: Skola vi tala om detta der hemma?

— Ja visst! Curt bör väl få bannor. Det har han förtjenat.

— Men, Herman lille, då blir han blott värre, och min fostermor blir ledsen. Jag tror det blir bäst att tiga, fastän det annars inte är rätt att dölja något.

— Du vill ej, att Curt får förargelse, och likväl är han ju så stygg!

— Jag vill helst undvika all förargelse, det vet du nog, och likaså all bedröfvelse. Jag tro vi göra rättast i att tiga denna gång, men eljest skola vi ej göra det. Det är dåligt handladt att ej vara öppen emot sina föräldrar.

— Men Curt!

— Han tiger nog, då det ej gäller att vålla andra ledsamheter . . . Hör, nu sköt han ett skott igen — den mordengeln! Ack, snälle Herman! Jag är så törstig, vill du hemta mig några hallon borta från bergsremnan, du vet hvar de växa. Förlåt mig!

— Ja, nog vill jag det! sade Herm an vänlig och gick glad bort.

Då Svea blifvit ensam, satte hon sin klädning till rätta, sedan hon åter sett om sin blesstyr. — O! det gör rätt ondt ändå, men jag vill ej låta märka någonting. Kanske läkes det snart, sade hon tåligt. Se, der kommer Curt igen, hvad är det han säger?

— Ah, hvad ser jag, om ej min modiga Diana qvar på platsen? Här är mitt byte! — Han lägger en skjuten and vid Sveas fötter, och hon tager den i händerna, ropar förskräckt: Ack, det staccars djuret är ju ej riktigt dödt, dess hjerta slår. Hur afskyvärdt att plåga en varelse så! Arma lilla kräk, hur skall ej du lida, då jag — — och säkert sörjer nu en hel flock ungar, ropande sin mor. Tycker du inte det är grymt, Curt? Men Curt hör ej på hvad hon talar, han endast betraktar taflan framför sig. Hon ser upp och möter hans blick, han synes mycket förundrad. — Svarar du icke, Curt? säger hon.

— Nej!

— Hvarför icke?

— Jag hörde dig ej!

— Har du blifvit döf?

— Nej, men stundom förlamas hörselorganen, och synorganen tillegnar sig äfven deras uppfattningsförmåga för att man skall njuta desto mera fullkomligt af ett vackert föremål.

— Så du pratar — —

Herman återkom nu med några qvistar, fullsatta af mogna hallon; hans ljusa ansigte mulnade något, då han såg Curt på sin förra plats. — Det märkes lätt, att de båda bröderna äro något afundsjuka på hvarandra och att båda hafva sin fostersyster, hvar på sitt sätt, mycket kär, men hon sjelf tyckes alls icke reflektera deröfver.

— Tack, Herman! Hvad du är snäll och hvad bären äro goda.

— De smaka bättre, tror jag, sade Curt med ett försmädligt skratt —

— Ja, inföll Svea med en liten anstrykning af otålighet, bättre än halfdöda foglar, som pinas för din roflystnad, men låtom oss ej kifvas. Hvar och en har sin smak. Nu tycker jag vi skola gå hem. — Solen går strax ner. Se hur vackert i vester! Du herrliga sol! Du gifver oss ett strålände afsked, ett gyllene löfte om en vacker morgondag.

— Ja, gå ni, små barn, som ären rädda för bannor, jag har lust att ännu en gång se till mina andungar. De hafva nu hunnit samla sig efter förskräckelsen. Ici, Fylax! O, hoj! min hund, vi skola göra rikt byte, sedan andmamma är borta och ej lockar sina små ifrån oss. Men se der! hvilken «klassisk» figur här kommer, den måste man taga i betraktande. — Och det var verkligen en ganska kostlig skepnad, som närmade sig: Han gick med krokig rygg, men var likväl högre, hans gråsprängda skägg hängde yfvigt och ovårdadt långt ner på bröstet, en vid slängkappa var kastad öfver hans axlar, och en slokid, högekullad hatt, prydd med ett urblekt sidenband, var nerdragen till ögonen. På fötterna bar han kippande trätofflor, och hans smala ben skyldes ofullständigt af ett par grofva yllestrumpor, som syntes fordom hafva varit högröda. Redan på långt afstånd afluftade han hatten och visade en kal hjessa af ovanligt stort omfång. Hans anletsdrag utvisade tydligen stor slughet och den lurande blicken for falklikt ikring. Medan han nalkas, hvilade hans ögon på Svea med ett envist forskande och öfverraskadt uttryck, och skrämnd af detta obehagliga betraktande vänder hon sig bort, sägande till Herman:

— Låt oss gå!

— Förlåt! nådig herre, sade karlen i inställsam ton och ödmjukt bugande till Curt, som blifvit kvarstående. Jag skrämmer väl icke nådig herrskapet?

— Hvad är det för dumt prat? sade Curt högdraget. En sådan gammal trashank lär väl ingen blifva rädd för.

Karlens drag fingo ett uttryck af harm, men han dolde detta snart under en smilande ödmjukhet och yttrade:

— Upptag ej illa en stackars vandrares ord. Jag är en gammal invalid, som beder om allmosor för att uppehålla mitt usla lif, och mitt eländiga utseende kan nog skrämma en ung, vacker fröken så här på qvällen.

Curt, som helst ville blifva honom qvitt, vände sig bort, i det han sade:

— Gå då fram till herregården der borta. Jag har intet mynt med mig.

— Haf godheten tillåta mig en fråga, sade karlen och följde efter Curt.

— Hvad är det? frågade denne otåligt.

— Den der unga damen, som gick härifrån, är hon herrns syster?

Curt blef förundrad, han stannade och mönstrade vandraren nogare samt sade:

— Hvad tusan kan det angå er?

Karlen såg mycket illslug ut, då han svarade:

— Förlåt, nådig herre! men jag tyckte mig hafva sett henne förr eller egentligen samma ansigte, men i föryngrad skepnad; hon är kanske icke ens er släkting?

Curt kände sig liksom fastkedjad af en okänd

makt, mannen retade hans nyfikenhet på ett besynnerligt sätt. Likväl sade han helt snäsigt:

— Hvad menar ni? Jag vill gå på jagt och har alls icke tid med er.

— Jag förstår nog det, bästa herre! sade karlen och rätade i hast upp sig till sin ovanliga längd, men ser herrn, om den dag kommer, då ni önskar veta något angående den der unga flickan, så kan ni vända er till mig och ingen annan; tillåt mig därför gifva er min adress och medtag en hacka till mig, gamle usling, för de upplysningar jag kan gifva. — Han upptog ur västfickan en trasig och smutsig annotationsbok, ryckte ett blad löst och ur den och skref derpå några ord.

Curt emottog papperet, utan att vidare tänka derpå. Uppträdet hade aldeles bringat honom ur fattningen, han läste adressen, och då han sedan såg upp, var vandraren långt borta.

— Det här var besynnerligt! sade han och var just färdig att begifva sig efter vandraren, då Fylax väckte honom till sans genom att hoppa omkring och otåligt skälla. Andjagten kom nu för hans minne, och denna roade honom likväl mest.

Vandraren åter gick med skyndsamma steg öfver ängen, mumlande för sig sjelf:

Jag bedrager mig ej ofta, det var hennes drag, och denna är hennes dotter. Jag måste taga reda på, om så är och huru hon kommit hit, misstager jag mig, så nåväl, då skall den der högfärdige bengeln anse mig litet vriden och det gör mig ingenting, man kastar stundom ut sina krokur vind för våg, tar det, så tar det; men pass på, om inte jag kniper ett rof på det här fisket. Se, der kom-

ma arbetare! Dem skall man utforska så enfaldigt.

— God afton, godt folk! Blifven ej rädda, töser! Jag är ej så farlig, som jag är led! Vill ni säga mig vägen till herrgården der borta och hvad den heter?

— Gå framåt och sedan gångstigen till höger, så kommer han dit. Stället heter Edön, sade rättaren.

— Edön! hvem bor der?

— Det gör baron Ättefelt, men hvad vill han der?

— Jag är en arm sate, som tigger af de rikes öfverflöd. Smulor, bara smulor, är min vinning. Är der barn i huset?

— Två söner, och så hafva de tagit en fosterdotter ifrån barnhuset i Stockholm.

— Så — karlens ansigte ljusnar, — det var barmhertigt gjordt, till att vara af sådant folk.

— Jag skall säga honom, inföll en piga, att det är ett mycket beskedligt herrskap. Dessutom är lilla Svea ett riktigt englabarn, skall han veta, som gör en glad, blott hon ser på en.

Ett englabarn — upprepade karlen och hånlog. Jag kan väl tro det! Kanske hon t. o. m. kan blifva sonhustru med tiden i huset.

— Ja, hvem vet! Alla äro förtjusta i henne, och friherrinnan lär henne att blifva ett fint fruntimmer, ingen kan hvarken höra eller se annat än att hon är barn af dem sjelfva.

— Det är väl för henne. Känner någon flickans föräldrar? frågade karlen.

— Hörde han inte, att hon är ifrån barnhuset? Hvem tror han då kan veta hvem hon är? Det

är ju alldeles detsamma som att vara regnad ner från molnen, sade pigan och satte näsan i vädret på ett mycket retsamt sätt.

— Nå, så Gud bevar's väl, kära, ursäkta mig, sade karlen med tillgjord höflighet, men hon är väl inte fallen med daggen heller. — Han plirade härvid pigan in i ansigtet med en min, som gjorde henne förtretad, och hon utbrast med häftighet, under det hon skyndsamt aflägsnade sig jemte de öfrige arbetarne.

— Sådant slarf, han pratar! Gå han sin väg, jag ångrar att jag stått här och pratat med en sådan gemen slanker om den kära lilla varelsen. Han är inte värdig att kasta ett öga eller en tanke på något sådant som hon. Hör han det!

— Fördömda näbbgädda, mumlade karlen, nog är jag väl så god som hon, tack emellertid för upplysningarna, de äro ganska bra och komma mig till pass. Ha, ha, ha, det är dock alltid bra att hafva ögonen med sig, och mina slå mig sällan fel. Jag vill nu våga, om det vore så min nacke, på att hon är hennes dotter och att denna nyhet blir så god som någon vexel för mig.

Då Curt gick hem från jagten, tänkte han: Den här lilla scenen bakom kulisserna behåller jag för mig sjelf så länge. Jag har länge anat hon kunde vara från det hållet, kanske var detta pappa sjelf, fy f—n! Men skada på en sådan vacker flicka, dock hvad betyder det! I värsta fall kan han nog tystas med penningar, och nu är du i mitt våld, Svea lilla! Var blott beskedlig, annars så — — — Herman kan ej hjälpa dig. Nej inte det minsta. Du må gynna honom så mycket du vill, det är dock Curt, som har dig i sina händer.

Denna afton samlades Edöns ungdom i hemmet i en för dem ganska ovanlig sinnesstämning. I allmänhet rådde inom denna krets en jemn och lugn ton, i grunden utgående från husmoderns kärleksfulla och ömma hjerta; hon utjemnade de smärre kantigheter, hvilka alltid uppstå någongång uti den dagliga sammanlefnaden af flere personer. Svea kände någon plåga i sin axel, var derjemte nedstämd, emedan hon för första gången ansåg sig ej böra vara fullt uppriktig. Hennes rena barnasjäl hade svårt att finna sig i att vara förbehållsam, men hennes ömma sinnelag ville icke försaka fostermodern sorg och ej heller komma Curt att vredgas och blifva hämndlysten, hvilket hon genom erfarenhet visste blefve följdén, om hans obetänksamhet, då den kunnat vålla verklig olycka, yppades. Herman var missnöjd på sin bror, något harmen i anledning af Sveas i hans tycke underliga och något misstänkta obenägenhet att skaffa honom en tillrättavisning, och derjemte orolig för den skada, som träffat henne genom skottets afskjutande.

Curt återkom först sedan de öfrige börjat supera och syntes mycket trumpen och missnöjd. Han kunde omöjligt föreställa sig Sveas ädelmodiga tystlåtenhet med hvad som passerat och väntade sig svåra förebråelser af sina föräldrar, men då han intet sådant märkte, blef han nöjd; hans tankar återvände till sammanträffandet med den vandrande karlen och dröjde med välbehag vid öfvertygelsen att vara Sveas okända härkomst på spåren. Han kunde väl icke egentligen vänta någon fördel häraf, men det smekte likväl hans hersklystna karaktär att känna sig såsom mästare öfver

någons öde och på grund deraf få gifva fritt lopp åt sitt för öfversitteri böjda lynne, då så föll sig för honom behagligast. Alltså blef han snart vid det bästa lynne och underhöll de öfrige efter måltidens slut med berättelser om huru många änder han skjutit, huru skicklig Fylax varit och slutligen sammanträffandet med «en mycket lyckad figur», som han uttryckte sig, hvilken snarare liknade en af Italiens banditer, påstod han, än en svensk, kringstrykande gesäll. Det skulle varit ganska pikant, slutade han, att få sig en liten affaire så här nere i den fredliga landsbygden, och jag skulle nog redt mig, ehuru han var, då han föll ur sin nedböjda roll och reste upp sig, en verklig jättefigur. Då jag så gjort honom oskadlig, skulle vi låtit häkta honom, slutade Curt, synbarligen lifvad af sin fantasibild.

— Allt för angenämt, min käre bror! Och så skulle du rest till tinget och kanske fått svära på att det var du som blef anfallen och inte tvertom, mycket angenämt! Aldrig hade man hört den blide Herman yttra sig med ironi och uti en så sarkastisk ton. Det öfverraskade och väckte en stor förundran hos hans föräldrar, ty det öfverensstämde lika litet med Hermans naturliga godhet som med hans vanliga sätt emot sina närmaste.

Curt svarade honom i samma ton, men det var ingenting nytt, han sade:

— Du hade naturligtvis sprungit och kastat till honom allt hvad du har på dig, för att sedan i fred och ro få plocka ängsblommor och sjunga duetter med skön' Svea, ha, ha, ha! Du kan på

sin höjd duga till hjelte i en idyll. Han såg på Herman och Svea med ett gäckande leende.

Baronen hade forskande betraktat sina söner, medan de talade, och hans ansigte äfven som stämman var ovanligt strängt, då han yttrade:

— Nå, nå! gossar, hvarför så der retsamma emot hvarandra? Fast man är af olika temperament, bör man icke på sådant sätt behandla hvarandra, utan tolerera hvarandras böjelser. Herman är en god och from natur; han saknar dock icke stål och kraft, när så fordras, derom är jag säker, men han älskar frid och strider ej i onödan. Curt tyckes lämplig för krigareyrket, ehuru ännu väl mycket pojkkäckt trotsig, hvilket fel, jag hoppas det, skall fullkomligt falla bort, då han hunnit få mera urskilning och mera erfarenhet. Emellertid bören I aldrig glömma, att I ären bröder och såsom sådana bören älska hvarandra, om I ock gån skilda vägar och hafven olika mål.

— Förlåt oss! bad Herman stilla och räckte Curt handen till ett vänligt god natt, men denne teg och såg mycket mörk ut.

Då baronen och friherrinnan kommit på sina rum, sade den förre med bekymradt utseende:

— Hvad är din mening om våra gossars, minst sagdt, besynnerliga sätt emot hvarandra? Det bådar intet godt. Måtte blott ej mina aningar be-sannas!

— Hvad menar du, bäste Hilvild! sade friherrinnan frågande, men det märktes lätt att äfven hon var blifven orolig, fast hon bäfvade för att uttala det, som gaf anledning dertill.

— Det förefaller besynnerligt, att Herman uttrycker sig på ett sådant sätt, det är ej naturligt

för honom och visar tecken till en annalkande storm. Vi hafva verkligen intet annat att vänta, kära Bertha! och det är bäst bereda oss derpå. Olyckligtvis finnes ingenting att göra för att besvärja faran, ty hvad helst man under sådana förhållanden tager sig före, blir det endast att blåsa på elden.

— Du menar, att Svea är — — sade friherrinnan nedslagen. Nå väl! Låt henne afgöra striden, om så skall ske, sedan är det vår tur att handla, men ännu hafva vi ju lång tid, innan något allvarsammt kan komma i fråga, ännu är allt endast barnsligheter, och tiden förändrar mycket. Vi böra ej oroa oss i otid.

— Du har måhända rätt, medgaf baronen och lät talet stanna dervid, men han såg ovanligt tankfull ut hela aftonen.

Några dagar derefter reste sönerne från hemmet, Curt till Carlberg och Herman till Lund, och Svea återtog sina bestämda lärotimmar, hvilka varit något afbrutna, på det att äfven hon måtte ega full frihet att njuta af sommartiden.

Svea var samma år konfirmerad, samtidigt med Herman och af samme lärare, emedan de mycket önskat att få följas åt och Svea dessutom i religiöst afseende hade fullt moget begrepp; derigenom blefvo dessa båda fostersyskon ännu mera fästade vid hvarandra än som kanske annars varit fallet, och deras ömsesidiga tillgifvenhet växte upp i jembredd med dem sjelfva och deras utveckling i öfrigt äfvenså, ty då gossarne under mellanterminerna hade sin informator med sig i hemmet, läste också Svea för honom och med en lust och ifver, som öfverträffade både Curts och Hermans.

Den senare var isynnerhet ej mycket road af studier, men Svea eggade honom genom att täfla och stundom hjälpte hon honom med lexorna, hvarför han alltid ville helst lära sig dem tillsammans med henne, hvaråt Curt icke litet roade sig. Denne informator hette Almrot och var en utmärkt yngling. Hans förstånd och hans seder voro lika förträffliga, och hans ovanliga musikaliska talent kom Svea tillgodo på det mest önskvärda sätt, då det gälde att låta hennes framstående anlag i detta afseende mera komma till sin rätt, än hennes tostermors elementarundervisning förmådde åstadkomma. — Hennes sångröst var redan vacker och lofvade blifva af rikt omfång. Almrot sjöng med smak och god metod samt undervisade Svea, så långt tiden räckte till, äfven i musik. Nu hade han dock lemnat sin plats för att arbeta ensamt på sin egen fortkomst och lemnat ett ganska stort tomrum inom baron Ättefelts familj, der han ansetts såsom medlem och i betydlig mån ökat den dagliga trefnaden.

Svea saknade honom nästan lika mycket som Herman, då de nu alla voro borta, men hon var alls icke pjunkig eller svärmisk, gick därför ej med mulen uppsyn och fann tiden tråkig, utan plockade fram alla sina böcker och noter, läste och spelade. Hennes sysselsättningar ökades ock nu med daglig undervisning uti husliga bestyr, och vissa timmar af dagen bestämdes, då hon under gamla Märthas handledning genomgick en kurs i kök-, källare- och väfkammarmysterierna.

I anseende till Sveas ungdom ville friherrinnan ännu icke föra ut henne i det egentliga sällskapslivet, så mycket mindre som Svea alls icke

längtade derefter. Då baron Ättefelts hade främmande, presenterades hon ännu blott såsom «lilla Svea» och behandlades af alla som ett barn, hvilket hon äfven var i själ och hjerta, men det var baronens och hans hustrus mening, att hon, sedan hon fyllt sexton år, skulle föras ut i världen, och de hade öfverenskommit att låta henne vistas en tid hos deras släktingar i Göteborg för att roa sig och se sig om i en främmande krets, innan hon uppträdde i deras egen.

Friherrinnan framkastade en gång tanken att de kunde adoptera Svea; baronen var väl rätt mycket böjd härför, ty han höll mycket och innerligt af henne, men farhågan att hennes härkomst kunde blifva känd och vara af en obehaglig beskaffenhet aflägsnade denna tanke. De beslöto att låta gifva henne ett enkelt tillnamn, som ej kunde väcka någon uppmärksamhet, och på det hon likväl skulle få ett slägtnamn ifrån sina fosterföräldrar, antogo de dertill baronens dopnamn Hilvild. Svea Hilvild! Det tager sig ju rätt bra ut, sade baronen, och det skola vi kalla henne efter denna dag. Det var på hennes konfirmationsdag, då hon för första gången framträdde såsom en kyrkans och samhällets medlem.

Sveas femtonde och sextonde år förflöto för henne så jemt, lugnt och behagligt som den sakta gående vattenströmmen, då den slingrar sig fram inom sina bestämda gränser, genom leende ängar, och liksom herrliga landskap och himlen med sina klara, lysande stjernor återspeglas på dess yta, likaså återgaf hennes oskuldsfulla själ allt det goda omkring henne.

Hennes yttre skönhet vann allt större utveckling, ansigtet kunde väl knappast blifva vackrare, än det alltid varit, men figuren och rörelserna vunno mera afrundning, hennes väsen blef jungfruligt blygsamt, och hennes förmåga att i ord uttrycka sina tankar vann ett nästan fulländadt behag. Hon odlade tankeförmågan och förståndet samt läste arbeten af de yppersta författare, hvilka hennes fosterfar ej ombetrodde någon annan att utvälja.

I sitt sjuttonde år, obesmittad och oberörd af hvarje fäfånga eller annan svårare menisklig skuggsida, älskande och troende endast det rena och sanna i lifvet, utan aning om det verkligt onda och dåliga uti menskligheten, gjorde hon sitt inträde på verldslifvets glatt bonade tilja.

Baronen och friherrinnan voro henne följaktiga till Göteborg och öfverlemnade henne der i goda händer, just vid den tid af året, då nöjenas flod står högst. Akta vår älskling väl, så att vi få vår kära vårblomma oskadd tillbaka, då skogen knoppas och solen ler, sade de vid afskedet.

Svea hade aldrig erfarit någon sorg, förrän vid detta afsked. Hon gret som ett barn vid sin fostermors bröst och ville ej låta trösta sig, men fosterföräldrarne ansågo likväl att hon borde vänjas vid skiljsmessa från dem och lära sig umgänget med främmande menniskor samt njuta af ungdomens käraste nöjen.

— Aldrig kunde jag föreställa mig en så stor tomhet, som den jag erfar efter Svea, sade baronen, då de en veckas tid varit utan henne.

— Ja, denna tomhet är verkligen större, än jag föreställde mig den, instämde friherrinnan. Hon

har blifvit hemmets sol för oss gamle. Gud gifve vintern vore väl förbi och vi hade henne här igen.

— Det är bäst vi försöka vänja oss att vara utan henne, menade baronen. En så sällsynt skönhet, i förening med talenter och andra intagande behag, skall snart blifva bemärkt och vinna kärlek.

— Visserligen, men hon är ännu så mycket barn att inga friare gerna lära anmäla sig; dessutom finnes icke en skymt af benägenhet för en förändrad lefnadsställning hos henne, och hon skall säkert dröja flere år, innan ett beslut i detta afseende vinner mognad.

— Nej, då denna säsong är slut, hafva vi henne åter i ro hos oss, jag hoppas för lång tid. Ack, hvad jag saknar hennes friska, glada skratt, ömma små omsorger vid alla tillfällen och sjelfva den glada anblicken af hennes ungdomliga, vackra gestalt.

— Det är väl att vi nu få hem våra söner, sade baronen, må de blott ej allt för mycket dela vår saknad; troligen finna äfven de att hemmets sol gått ner och möjligen i ännu högre grad än vi gamle.

Och så blef äfven förhållandet. Herman kunde aldrig förstå hvarför mamma och pappa ställt till en dylik otrefnad för dem alla; han tycktes ej finna nöje i något, och det enda som intresserade honom var, då han fann något, t. ex. en bok, der Svea lemnat kvar ett märke eller signerat hvad som mest behagat henne, en sångfogel i bur, som förr stod i hennes fönster, eller en blomma, den han mindes att hon skött. Curt talade väl ej om

Min mans Ideal.

sina känslor och fick alltid ett illparigt, obehagligt uttryck i sitt ansigte vid Hermans öppna klagan öfver sin saknad, men säkert är att han höll sig långt mera borta från hemmet och gäspade långt förr om aftnarne, än då fostersystemen med sitt glada skämt och milda väsende spred lif i kretsen och ett doft af ljufhet äfven till hans sträfva inre värld.

Sveas ovanliga skönhet väckte uppmärksamhet i den stora staden, och mångas beundran vann hon. Icke allenast hennes yttre fångslade; utan den ovanligt grundliga bildning hon besatt, hennes milda sinne och sunda omdöme, hvilket senare i förhållande till hennes ungdom kunde kallas ovanligt skarpt, framstodo snart på det mest omedvetna och anspråkslösa sätt.

Hon bildade en så tydlig kontrast till de vanliga unga damerna i societeten, hvilkas uppfostran mest låg på ytan, att hvarje kavaljer, som sjelf egde bildning och smak, måste gifva henne föredraget. Också var den hyllning, Svea fick emottaga, mera osökt och mindre platt än den vanliga, det var ju ej ensamt de yttre behagen som framkallade den, och alla lärde sig lätt inse att de tomma fraserna, det satiriska gycklet endast ådrogo sig hennes ogillande. Att många af hennes eget kön afundades henne, behöfver knappast sägas. Svea hade dock ett godt stöd emot småsinnet och elakheten uti den familjs samhällsställning, inom hvilken hon vistades; och hennes egen oskuldsfulla oerfarenhet läto henne ej ens ana dem.

Sålunda blef Sveas första säsong ute i stora världen, så fort den första svåra saknaden efter fosterföräldrarne och hemmet något lagt sig, mycket glad och angenäm. Det unga sinnet, öppet för allt behagligt, njöt af festernas glans, utan att smittas af nöjenas stora tomhet i sig sjelf, den Svea skulle behöft mycket längre tid för att fatta eller ens observera, synnerligast som hon slutligen fann ett par verkligt goda vänner ibland flickorna och, med sitt trofasta hjerta fästadt vid dem, icke vidare befattade sig med den stora mängd, af hvilken hon till en början lärde känna några få, som endast förundrade och misshagade henne.

Men fastän hon med liflighet delat den öfriga ungdomens nöjen, fastän hon blifvit firad, fjäsad och afundad, började hon vid vårens annalkande längta hem till det stilla landtlivet.

Hennes naturliga böjelser likasom hennes uppfostran och vanor gjorde att hon mycket mera öfverensstämde med landtboarnes mera enkla och naturliga lefnadssätt än med stadens berusande, men konstlade och flyktiga, och midt uti nöjenas berusande hvirfvel vände sig ofta hennes tankar med en viss saknadsfull åtrå till det aldrig glömda hemmet, till fosterföräldrarne, till Herman och Curt, till hennes studier, promenader och de klara månskensaftnarna, då hon fick sitta i salongen medan skymningen inträdde och då vid fortepianot fantisera i toner, under ljufva drömmerier, antingen ensam eller i sällskap med den mest älskade fosterbrodern.

Vid samma tid, som lärkan slog sina första drillar öfver nordan dal, skref Svea hem och ytttrade sin önskan att likt denna lilla vårfogel kunna

på lätta vingar genomla rymden. «Här», slutade hon sitt bref, «blir jag dock aldrig annat än borta. Låt mig komma till eder igen! Jag vill slå min drill i vårdagens ljus, jag också. Ack, låt er lilla Svea återvända!»

Och ingenting hellre fick hon än det. Vintern hade förefallit dubbelt längre än vanligt, så väl för baron Ättefelt som hans friherrinna, och det var med stor glädje de sågo henne igen. De tvenne derpå följande åren vistades Svea hos fosterföräldrarne och var deras dagliga glädje. Emellertid afbröts för henne hvardagslifvets jemna gång mera än förr, derigenom att hon numera var introducerad i baronens umgängeskrets och för sin personliga älskvärdhet mycket eftersökt.

Under denna tid vistades Curt vid Karlberg och Herman i Lund med undantag af de korta mellantider, då de voro i hemmet. Deras hemkomst blef alltid signalen till oafbrutna, landtliga tillställningar, så väl hemma som i hela orten deromkring. Svea och Herman umgingos då och brevexlade deremellan fritt och förtroligt, som verkliga syskon. Curt såg på, än med ett elakt leende, än med lidelsefull afund; men han var beständigt tyst och sluten i deras närvaro, rufvande på mörka tankar, dem han sjelf ej ännu förmådde gifva form eller färg. Han nöjde sig dock med tanken att det i alla fall blefve han som gjorde slag i saken, i fall bror Herman blefve alltför farlig; sitt tycke för fostersystemen var han för högmodig att gifva till känna, men förmådde ej dölja det. Härigenom blef hans lynne odrägligt mången gång, hvilket bekymrade föräldrarne och aflägsnade Svea, huru mycket hon än beflitade sig

om att hafva öfverseende och vänskap äfven för honom; ty hennes kärlekstulla hjerta ville aldrig gå in på att hysa kallsinnighet mot någon i hemmets krets.

Junisolen glödde åter varm och klar, naturen fröjdades i fullmogen yppighet, rosorna doftade. Äfven Svea var blifven en yppig ros, det var ock hennes högsommar nu. Skönhet, ungdom, glädje strålade i kapp med solen från hennes ögon, och hvar hon gick fram spred sig liksom en lifgifvande fläkt från något som blott kunde kännas, ej namngifvas. Hon och Herman promenerade tillsammans i trädens skuggor utanför blomsterrabatterna. De gingo der fram och åter med dröjande steg. De voro så lyckliga. Hon aderton, han tjuugo år. Det är en skön tid, dessa år. Herman var ännu endast yngling, det såg man på hans spensliga, men högväxta, fina och behagliga gestalt med lätta och smidiga rörelser. Hans ansigte var föga förändradt: ljust, mildt och öppet, liksom i barnaåren.

De båda unga samtala — skola vi lyssna?

— Här är skönt och herrligt, säger Svea, just som hon viker in på en annan gångstig, lagom bred för två, beskuggad af gamla vördnadsvårda ekar.

— Ack, ja, Svea! Vi äro bra lyckliga här på Edön. Jag gläder mig obeskrifligt åt att få vara hemma hos eder en längre tid. Det blir en stor belöning för min sträfvan vid akademien. Jag

måste arbeta mycket för att hinna någonstädes och ofta har tanken på dig och ditt glada sätt att inhemta kunskaper drivvit på mig. Säkert hade jag fått dröja en termin, innan jag tagit kansli-examen, om icke ditt föredöme och dina uppmuntrande ord stått lifligt för mitt minne. Jag är dig mycket underlägsen, Svea! Skall jag väl någonsin kunna likna dig? frågar jag mig ofta.

— Hör på, hvilken anspråkslöshet af herr kanslisten! svarade Svea, muntert skrattande. Hvad vet en sådan här stackars flicka, tror du? Visserligen har min goda fostermor och äfven herr Almqvist ej sparat någon möda, och nog är jag tillräckligt road af att lära, för att det skall gå ganska lätt, men hvad vill dock detta säga emot lärdomen vid en akademi. Der måste väl det bästa tillfälle finnas att vinna kunskaper, förmodar jag.

— Tillfälle — ja, men der är ock de bästa tillfällen att försumma studierna. Många frestelser till lättja, mycket förströelser, dåliga föredömen m. m. Dessutom saknar jag både ditt goda hufvud och din ihärdighet, för att icke tala om din lust för läsning; då jag deremot läser endast för att slippa blifva kuggad. Det ligger i ditt lynne ett lyckligt begär att gå framåt, så är ej med mig. Blott i ett fall likna vi hvarandra och det är deri att vi båda önska glädja våra föräldrar med våra framsteg.

— Har du öfvat dig i musik och sång mycket under denna termin? frågade Svea.

— Ja, för att ej blifva allt för mycket efter min lilla syster; dessutom roar musiken mig verkligen och därför går det lättare än med de andra torra läroämnen.

— Torra ämnena! sade Svea, och i tonen, hvarmed hon yttrade sig, låg nästan en mild förebråelse. Så du talar, snällaste Herman. Visserligen gläder musiken äfven mig kanske mest, den blir liksom en själens hvila efter arbetet, och känslan höjer sig derunder till de renaste, ljufvaste regioner; men, hur underhållande är icke t. ex. historien? Att få kasta en blick tillbaka på hela världen, från dess kända morgonstund tills nu, se framstegen, återgåendet till en viss punkt och åter nya framsteg, som öfverträffa de förra, vexlingarna, dagarna och skuggorna, se huru ljusets kämpar stridt och segrat eller, då de blifvit nedergjorde, huru de frön de utsått likväl spirat upp på deras graf, tillväxt och blifvit till starka träd. Se huru de store statsmännen arbetat för sina verk, huru snilleblixtar genombrutit okunnighetens natt, huru civilisationen stridt och ännu strider emot vidskepelse och fördomar. Är ej det skönt? — Hvad säger du om språkvetenskapen sedan! — Kanske kallar du den torr. — Men så betänk då, att den gör oss hemma öfver allt och förmögna att meddela oss med hvarje främling från andra länder. Denna tanke synes mig tillräcklig att borttaga allt obehag från detta studium. Också naturläran öppnar ett omätligt fält för våra tankar och forskningar på egen hand. Den är en bok som skaparen själf satt i vår hand och på hvars ständigt nya blad skönhet och harmoni, evigt vexlande, evigt bestående möta vårt öga. Allt är ju lärorikt, allt är beundransvärdt, allt förenar sig och upplyses utaf läran om alltings ursprung.

Herman måste le åt sin fostersysters ifver. Hennes entusiasm lyste ur hennes ögon, under det

hon talade, och hon var förtrollande skön. Han betraktade henne en stund under tystnad och beundran, och äfven hans ansigte fick ett lätt återsken af hennes lifliga känslor.

— Du talar som en professor, sade han slutligen, och du lifvar mitt tröga sinne. Hörde jag dig oftare, blefve jag kanske en annan menniska. Men medgif emellertid, att qvinnans studier äro lärdomens blommor, dem ni godt kunnen plocka ut ur de vetenskapliga skattkamrarne utan att blifva uttråkade af läsande. Helt annat är det med oss män, som måste uppfostras för att blifva dugliga till statens tjenst; vi måste gå en helt annan väg och studera andra ämnen, dem jag måste kalla torra. De lefvande språken t. ex. är något som ej synnerligen upptager vårt program. Filosofi, Algebra, Aritmetik och många flere ämnen äro deremot nödvändiga. Hvad skulle du säga om sådant?

— Så, du tror ej att jag räknar! Åhjo, bevars. Jag är så god som någon annan siffermenniska, och då min fosterfar har några rätt bråkiga räkningar att afsluta, så är det just jag som får hjälpa till dermed. Detta gör mig ej litet stolt, må du tro! Algebra deremot känner jag icke. Du måste lära mig detta ämne, så få vi sedan täfla med hvarandra. Således tror du, att vi qvinnor fått på vår lott endast blomsterrabatten. Jag tror just intet det! Men à propos blommor: botaniken har jag mycket sysselsatt mig med och derunder i mitt hjerta tackat vår gemensamme, förträfflige lärare som aldrig tröttnade vid att vara oss nyttig; minnes du huru han på våra lofstunder följde oss ut på ängarne och lärde oss känna väx-

ternas lif? Ack hvad jag mången gång haft nöje häraf! Det intresserar mig otroligt att uppsöka nya blommor och examinera dem. Jag kan stundom tillbringa hela timmar dermed och gör ofta alldeles nya rön — d. v. s. nya för mig. Men låtom oss lemna blomsterverlden på en stund. Hvad tror du våra hushållsbestyr äro? Icke tillhöra de blomsterriket, de äro lika vidt skilda derifrån, som från all annan livvets poesi. Jag har de senare åren genomgått en förut för mig alldeles obekant skola i kökets prosaiska atmosfär; endast då du och Curt varit hemma, har jag varit fri derifrån, för att hafva ferier, äfven jag. Att börja med fann jag detta nya skolämne nästan afskyvärdt, ty jag måste begynna genast der slagturen slutat och deltaga i allt med det ännu varma köttet, tills det stod anrättadt på vårt middagsbord. Nu är jag dock van vid alltsammans och kan med kallt blod hacka en biffstek samt med god aptit äta den strax derpå. Jag har härvid erfarit hvad exempel och vanans makt förmå öfver vår natur, och detta har framkallat tankar på hur lätt det måste gå till att äfven blifva hemmastadd på brottets väg för de arma barn, hvilka från den första tiden af sitt begrepps uppvaknande ej se annat än dåliga föredömen i hemmet. Ack, Herman! Huru lyckliga, sjufaldt lyckliga äro ej vi, som fått lefva i ett rent, kärleksfullt hem, utan skuggor. — Hon sökte Hermans blick och sänkte sin i den med ett outsägligt uttryck af lycka, tacksamhet och ödmjukhet, och han stannade framför henne, nära nog förstummad af beundran. Då han så en stund betraktat henne, hvarvid hans ögon fuktades och hans kinder glödde, sade han med sin vanliga, milda och lugna stäm-

ma, hvilken dock dock nu hade en ton af djup rörelse.

— Hvad jag är lycklig — och hvad vi alla äro lyckliga, som funno dig! Det är du, Svea, som sprider det klaraste ljuset och lyckan öfver vår familjekrets.

— O, nej! säg ej så, o Herman! Men, hvad vore jag förutan eder? Hvad hade mitt öde blifvit om icke dina föräldrars godhet räddat mig? Eller, huru olycklig vore jag icke, äfven nu, om ej allas edert kärleksfulla bemötande skänktes mig? — Men förlåt mig, Herman! Jag har alltför länge uppehållit dig med mitt prat. Säkert väntar din goda mor på dig. Ni har så litet varit tillsammans sedan din hemkomst, gå nu till henne.

Herman svarade intet, men med en blick som talade om hänryckning, fattade han Sveas hand och kysste den. — Sedan gick han mot boningshuset. Svea blef kvar och blickade efter honom; hon såg något öfverraskad ut, och då hon vände sig om för att fortsätta promenaden, fick hennes ansigte ett drömmande utseende, hon kände sig vemodigt stämd, liksom vid afskedet från en kär person, men Herman skulle ju stanna hemma nu. Här var ej något afsked i fråga, likväl blef hennes hjerta beklämdt på ett underbart sätt. Det klappade ju nyss förut af lycka och sällhet, ingenting var förändradt sedan dess. Hon gick i denna sinnesstämning och satte sig i en liten grotta strax utanför blomsterträdgården; hennes tankar voro ovanligt allvarsamma, de rörde sig kring den käre fosterbrodern. Han har samma ynglingaväsende som förr, är lika god, lika ädel, foglig och anspråks-

lös tänkte hon. O, hvad jag håller af honom; han håller lika mycket af mig, det vet jag, det göra de alla — äfven Curt på sitt sätt, men han skrämmer mig ibland; det är trots och ännu något mera, som jag ej förstår, hos honom. Det är som ville han pocka sig till vänskap, ja, som om han skulle kunna tillintetgöra mig och hela världen, om den uppreste sig mot honom. Han är allt bra egenkär och stolt. Det tycker jag ej om. Jag tror t. o. m. att jag tyckte rätt illa om honom, vore han ej son till mina gode fosterföräldrar, men nu skall han vara mig kär för deras skull, vore min motvilja än så stor. Jag får ej en minut glömma att hans föräldrar äro mina välgörare. Icke med någon uppoffring kunde jag betala hvad jag är dem skyldig. — Fjorton år upplefda här, omgifven af ömhet, uppfostrad med omsorg, i kärlek, i lycka. Det är ej en ringa gåfva jag fått. Jag önskar verkligen, att någon gång blifva ålagd en uppoffring, som någorlunda kunde visa min tacksamhet. Jag ville glad påtaga mig den, om den ej öfverstege mina krafter, men — det gjorde den naturligtvis i fall den skulle motsvara min förbindelse till detta hem. Min Gud, hvad ser jag, är Curt hemkommen och redan iklädd sin officersuniform. Hur stolt han skall känna sig nu. Hvad det kännes olika att emottaga honom emot då Herman kom i går, på min adertonde födelsedag. Han hade rest hela natten för att hinna hem den dagen, och hvilken blomsterbukett jag fick! Alla mina favoritblommor, trädgårdsblommor och ängsblommor, sådana vi tillsammans sökte upp då vi voro barn, och dem hade han plockat under hemresan. — Jag blef obeskrifligt glad öfver att se honom och

att erfara det han mindes våra ängsblommor. Se, nu kommer Curt hitåt; männe han söker mig? Jag fruktar det. Ståtligt tager han sig ut, men likväl så kall och hård emot hvad Herman är. Jag vill dock vara vänlig, han är också rätt snäll emot mig och dessutom fagnar jag mig åt min fostermors glädje att se båda sina söner hemma.

Med en undertryckt suck gick hon att möta Curt, hon helsade honom vänligt välkommen, och han log emot henne, men det var ett underligt leende, icke öppet, varmt och gladt som Hermans.

— Jag gratulerar! forsatte Svea med en rörelse af handen åt hans uniform, men han tycktes ej märka det. Slutligen sade han med en nästan förnärmande öfverlägsenhet:

— Så, jag fann dig här, lilla dufva! Nu är det länge sedan jag såg dig, men du har ej förlorat på det, ser jag! Låt oss sitta här; jag har mycket att säga dig. Du rodnar, nå, dess vackrare blir du! Jag har aldrig funnit någon så vacker som du. Det bevisar ju min trohet. Han fattade hennes hand och ernade kyssa den, men Svea drog den skyggt tillbaka, hans sätt skrämde henne åter.

— Hvarför så skygg? Jag är väl ingen hög, sade han inställsamt.

Men Svea erfor en känsla af beklämning, ehuru hon ej förmådde förklara denna känsla, ty han var sig ju alldeles lik. Hon visste ej hvad hon skulle säga och grep till hvad som först föll henne i sinnet:

— Du förefaller mig helt främmande i din

nya uniform, sade hon med nedslagna ögon och tillade efter en minuts uppehåll, på ett tvunget, skämtsamt vis:

— Kom, låt oss gå in och förnya gammal bekantskap. Här ute går det ej bra.

— Sää! sade Curt på samma halft gäckande, halft vänliga sätt som förut. Men nej, vi gå ej in ännu. Jag har mycket att säga dig dessförinnan, Svea! Han böjde ett knä för henne, fattade hennes motsträfviga händer och höljde dem med kys-sar. Du vet att jag älskar dig, sade han lidelsefullt. Vill du blifva min? Min egen? Jag måste veta det nu, eller aldrig!

— O, hvad du är häftig, Curt. Svea darrade, då hon sade detta. Du skrämmer mig, och jag förstår dig knappast.

— Så, aderton år och ej förstå kärlek. Du hycklar. Hvem har lärt dig dett

— Kärlek, säger du, svarade Svea med värdighet, och hennes mod började återkomma, ty instinkten sade henne att hon behöfde vara lugn och eftertänksam gent emot den hårda och brutala natur, hon hade framför sig. Föga anade hon likväl i hvad grad hennes mod och förstånd kom att sättas på prof. Hon endast tänkte på att hon borde mildt och vänligt bemöta sin fosterbroders förtroende, så att hennes svar ej måtte såra honom eller åstadkomma någon bedröfvelse inom detta hem, der hon åtnjöt så mycket ovärderligt godt. Jag känner kärleken väl. — Den har ju alltid mött mig från eder alla, och jag känner den samma för dig. Men hyckla vill eller kan jag icke, sådant lär man ej i ditt föräldrahem, Curt, det vet du. — Längre kom hon inte, orden liksom dogo bort, hon blef åter försagd.

Curt sprang upp — han stälde sig midt framför Svea och sade med häftig, otålig stämma.

— Säg ut, hvad tänker du?

— Jag ville säga, att fast du är mig kär, förstår jag din kärlek minst och begär den minst, just emedan jag ej kan fatta den.

Curts blod steg åt hans hufvud, hans tinnigar flammade röda, hans kinder brunno, det var lika mycket det sårade högmodets harm som den tillbakavisade passionens plåga, som med ens förändrade hela hans utseende från den förälskade ynglingens varma glöd till den sårade mannens obevekliga hårdhet.

— Ha, utropade han. Jag nästan anade det! Kanske skall du besinna dig, men nu måste äfven jag tveka. Sitt stilla och hör mig så lugnt du förmår. Således är det Herman, den milde, fromme Herman, som eger din kärlek, och jag och vi andre få blott vara med om den för slägtskapens skull. Mycket bra! Men häraf kan dock ingenting blifva. Min eller ingens måste du vara — hör, ingens! Han betraktade henne nästan vildt och tillade. Du vill således ej älska mig? — Svea!

Med mild bestämdhet svarade hon:

— Jag kan det ej, och nu, först nu förstår jag sjelf att Herman eger hela mitt hjerta. Jag tvekar ej att säga dig det öppet — mottag det som mitt dyrbaraste förtroende, du skall derigenom förstå mig rätt — och älska eder båda kan jag ju inte, men blif vår vän, Curt, och — hon hann ej längre, förrän Curt med fullt raseri afbröt henne:

— Ha, du känner ej mig och du vet ej ens

hvem du sjelf är, men du skall få veta det, få veta hvad du bortkastat. Du, som knappast är värdig att jag trampar dig under min fot. Jag var galen, som en enda minut kunde tänka på en sådan förnedring för en hand full af rosens fågring; ha, ha ha! sådana rosor som man kan köpa sig i tusental.

Nej, sade han och tog Sveas arm, då han såg att hon reste sig för att gå, samt drog henne åter ner på bänken. Vänta!

— Hvad har du mer att säga mig? sade Svea mildt men fast. Jag vill ej höra dina hårda ord, Låt mig gå! Jag vill hoppas att snart kunna mildra ditt missnöje, Tänk dig i mitt ställe.

Curt höll henne dock kvar och hänskattade.

— Du börjar blifva kostlig, nog nu. Du mildra mitt missnöje! Tro mig, jag är endast missnöjd med min oförlåtliga svaghet att hafva sagt, hvad jag sagt! Emellertid har du nu kommit i örnens klor, och han ernar ej flyga bort med dig för att uppe på en klippspets eller högt uppe i sitt bo förtära sitt rof, utan i stället kasta det med förakt ifrån sig. Du förstår mig ej, tillade han häftigt, då han såg Sveas förvånade utseende.

— Nej, jag kan verkligen icke förstå dig, sade Svea tåligt. I detta hem, der jag lefvat som en medlem, har aldrig annat än ömhet mött mig, till och med från dig, Curt.

— Håll! afbröt henne Curt med stor häftighet, påminn mig ej om min dårskap. Allt skall vara slut för dig med denna dag. Jag hatar dig nu, lika högt, som jag äl — — trott mig älska dig.

Svea såg med en rädd och bedjande blick på honom, hviskande: Curt!

— Ja, hör mig nu, du stolta sköna, som tror dig kunna gäckas med och ostraffad bortkasta lyckan här! Mins du måhända för fyra år tillbaka, en afton ute i ängen hvad jag då sade?

Jag höll på att skjuta dig till döds, fast emot min vilja, ty jag visste ej då att du älskade en annan framför mig. Det hade för dig varit långt bättre att jag med skottet träffat ditt hjerta. Nu skall jag i alla fall med min vilja krossa det. Minnes du vidare, då vi eller rättare ni voro på väg hem, ty jag gick i stället ut att jaga, att en underlig, hemsk människofigur mötte oss? Han stannade en stund hos mig och anförtrodde mig ganska viktiga saker. Han kände till en hemsk historia, långt hemskare än hans egen uppenbarelse var för oss den ljusa sommarqvällen. — Curt höll upp och betraktade Svea med skadeglädje.

Svea ryste — verkligheten började nalkas hennes inre öga.

— Säg fort hvad är det mera? bad hon —
— Åh, inte så brådtom! Curt tycktes njuta af hennes ångest, men besinnade sig snart och sade: Det kan dock ej vara skäl dröja, aftonen är sen, månen börjar redan blifva synlig, och man kan undra öfver mitt uteblifvande. Nå, så hör nu och försök sedan, om du med upprätt hufvud kan komma inom mina föräldrars hem, älska sedan min bror Herman så ömt du vill, försök hålla honom kvar i din skönhets bojar, denna skönhet som bär brott och skam i sitt blod, hvars knoppning skett under en mordengels vinge, ha, försök!

Under detta tal hade Svea åter rest sig, hon stod der hög, ren och ädel, ehuru med svigtande knän, hela hennes själs ångest var afspeglad i hennes vackra ansigte, från hvilket färgen flytt, och hennes bleka läppar utstötte ett smärtans skri. Derpå betraktade hon Curt med en forskande blick. Hoppets engel hade med sin hvita vingspets vidrört en sträng i hennes hjerta, på det att det måtte kunna fortfara att slå.

— Curt, sade hon, håll upp! Jag tror dig ej. Du vill blott hämnas.

— Nog vill jag hämnas, det är nu min fröjd, sade Curt obevekligt, men ej med en lögn. Men hör mig vidare. Din far mördade och blef aflifvad, din mor fick såsom delaktig i brottet lifstidsfängelse och lefver der ännu, och du föddes af henne inom fängelsets murar. Nu vet du allt och, jag vill tro det, äfven din pligt att fly oss.

Svea hade sjunkit ned på knä, hon tyckte sig nära att dö och sade tyst: O, min Gud, bistå mig: Hon reste sig likväl snart och utropade hastigt:

— Gif mig bevis!

— Här äro de! sade Curt med ett hånleende. Se, här är ett bevis, undertecknadt af tvenne personer, att du blifvit inlemnad på barnhuset och sedan derifrån uttagen af skogvaktare Jönsson på Edön. Din dopattest har du sjelf. Man ville ej åt Jönsson säga hvems barn du var, för att ej alldeles prisgifva djg åt allmänt förakt, men jag har gått till botten af saken. Det stod i min makt att tillintetgöra dessa bevis och jag var en tid besluten att göra så. Nu är jag öfvermåttan glad att jag vaknat från min blindhet. Ännu blott några

Min mans Ideal.

ord: Mina föräldrar tro att vi äro ute och promenera, de äro äfven ute, du måste begagna ögonblicket att fly, ty i morgon skall annars hela huset veta hvem du är, och det genom mig. Se här respenningar; smyg dig bort så fort som möjligt, det är mitt råd.

Svea hade medan Curt talade stått orörlig, likt en dåre stirrade hon med ögonen på den talande. Då han slutat började hon tala, men mest för sig sjelf.

— Ack, ja, jag måste bort! Bort från dem jag älskar, bort från lyckan, bort från allt utom från mig sjelf. Då hon varseblef Curts utsträckta hand med penningarne, sköt hon den föraktligt ifrån sig. Penningar! Du bjuder mig sådana, sedan du beröfvat mig allt annat! Behåll dem och — af barmhertighet lemna mig.

— Allt för gerna! sade Curt; farväl! Ett hest, onaturligt skratt beledsagade orden, derpå gick han.

Nu sjönk Svea åter ner, hon knäböjde på sanden, sammanknäppte sina händer och stödde pannan mot bänken, på hvilken de setat, hennes hjerta tycktes nära att brista, hennes pulsar ville spränga sina fångsel, hon var ett ögonblick liksom bedöfvad till själen, men snart måste smärtan gifva sig luft, hon talade: Ack, allt är således slut, jag måste lemna mitt eden och just nu, då jag kände mig lyckligare än någonsin förr. Jag måste blifva ensam, öfvergifven, föraktad, hånad. Dock, aldrig skall jag sjunka till sjelfförakt. Ej utan ändamål fick jag denna uppfostran eller blef delaktig af detta hus' välsignelse. Väl är min ungdoms ljufva dröm förbi, all min glädje slut, mitt hjertas första

kärlek härjad, väl synes framtiden kall och mörk som grafven, men ack ej så lugn som den. Men, du Gud, som ser min grymma smärta, du, som är rättvis! Du gifver mig kraft, jag känner det. O, Herman! O, min fostermor! Att eder godhet mot mig till slut måste bringa eder denna smärta! Ni skolen lida med mig och aldrig skall jag kunna förmå något för att utplåna det sorgliga minnet af vår skilsmessa, Sjelf är jag emellertid oskyldig till olyckan, vare detta mig och eder en tröst att veta. Jag behöfver nu samla allt hvad mod och kraft som finnes inom mig. Mitt beslut är fattadt. Han hade rätt. Jag bör begagna ögonblicken.

— Det gifves blott ett hvartill jag saknar allt mod, all styrka, mitt hjerta uthärdar det ej. Att återse någon af dem som gåfvo den olyckliga skydd, bröd, stöd och huldhet. Det kan jag icke
— — — — O, du milde Gud! hjelp mig nu!

Det hade varit glädjedagar på Edön, den tjugondeförsta och följande dag. Båda sönerna voro hemkomne, båda hade tagit ut ett godt steg emot en förhoppningsfull framtid och återvändt till sina föräldrar, likt glada, vårlika löften. Både Herman och Curt hade skyndat till det goda hemmet, särskildt dit dragna af samma magnet och lika ifrigt, hvarför de ankommo en dag innan de voro väntade och öfverraskade således dess mera angenämt. Friherrinnans hjerta var öfverfullt af glädje. Hon skulle nu en längre tid få se sina söner hemma. Curt ernade först efter ett halft år begifva sig bort,

och Herman önskade dröja hela sommaren hemma, innan han återvände till akademien.

Äfven baronen emotsåg denna tid med stor tillfredsställelse; ett belåtet leende hvilade öfver hans ansigte, då han såg Curts ståtliga gestalt, som tog sig så bra ut i uniformen, och hvad Herman beträffade, så var han städse hela husets älskling genom sin godhet och sitt behagliga väsende.

Alla väntade nu en tid full af lugn fröjd, hvilken endast skulle afbrytas af en större midsommarfest med dans, hvarvid alla grannar och vänner samt Edöns underlydande borde inbjudas för att dela glädjen; sedermera finge man lefva ett stilla, fridfullt hvardagslif; så var det tänkt, och aftonen kom, solen sjönk klar i vester, och lätta vindar fläktade svalka öfver jorden. Baronens åkte kort förut bort i någon affär för sitt jordbruk, friherinnan gick något sednare ut för att möta honom, hvarefter de kommo tillsammans hem.

Bordet var då redan dukadt, silfver och blommor prydde det, smakliga anrättningar framsattes, och man väntade endast på ungdomen för att börja supén. Herman kom först, han såg särdeles lycklig ut, hans hållning var nobel, med varm liflighet gick han fram till sin mor, fattade hennes händer och tryckte dem mellan sina.

— Hvad det är skönt, sade han, och hans ögon strålade af mildhet, att vara hos er, att ej sakna någon eller något! Vi äro bra lyckliga min mor!

— Ack ja, min älskade gosse! Tack, för det du lemnar en rik gärd dertill. Min lille Herman, hvad du är mig kär! Men det går smått att samlas i afton, hvar äro Curt och Svea? Hvar och

en tyckes ha varit på sitt håll en stund. Jag fruktar för att pappa blir otålig.

Baronen såg dock ej alls otålig ut, der han satt med sinn nyss anlända tidning i handen.

Under det ofvanstående lilla scen försiggick inne, promenerade Curt öfver gräsplanen mot hufvudbyggnaden. Hans tankar voro mycket olika de öfrigas; hans utseende återspeglade det kalla och hårda inom honom. Han tänkte: Så, att första erfarenheten i min efterlängtnade uniform blef ett nederlag! Men så blef ock den andra en grundlig hämnd och den tredje en fullständig seger öfver min svaghet för en qvinna. Nu hatar jag denna varelse så att jag skulle kunna krossa henne, om jag icke derigenom befriade henne från långt större qual än en hastig död: från förödmjukelsens och nödens elände.

Curt var likväl icke i grunden så ondskefull som han nu måhända föreföll; men han var ung, lidelsefull och häftig och hade ännu ungdomens vanliga tanklöshet och egoism. Mera än han sjelf förstod var han fastad vid sin vackra fostersyster, hårdare än hans stolthet medgaf grep det honom att finna sin passionerade kärlek obesvarad; derfor blef också hans handlingssätt hårdt och grymt, och först långt, långt efteråt fann han, huru obilligt och orättvist han nu uppförde sig.

Då Curt inkommit i matsalen, antog han en skämtsam ton och försökte se glad ut, började genast en berättelse om sin hemresa, utbredde sig öfver hvarje tilldragelse och lyckades derigenom för en stund afvända uppmärksamheten från Sveas uteblifvande.

Men snart föll skymningen på, ljusen tändes, bud sändes upp på Sveas rum, men der var hon ej. Så der brukade hon aldrig försumma sig. Klockan var half tio. De förundrade sig alla, och Curt sade sig ha sett henne gå ner åt sjön.

— Säkert, tillade han, går hon der och svärmar i månskenet och glömmet supén. Låt oss gripa verket an!

Uppmaningen efterkoms, och sällan hade man sett Curt så skämtsam och uppsluppen som under denna måltid. Det lyckades honom väl att vara skådespelare, han drog sina åhörarens tankar med sig. Det var onda makter som tillvisade honom, att ju längre sökandet efter Svea fördröjdes, desto säkrare komme hon undan alla efterspaningar, och dess fullständigare blef hans hämnd. Han tyckte sig vara skyldig sig sjelf att fullfölja denna; och om Svea upphans och återfördes, var han långt ifrån säker på att hennes öde blefve sådant, han nu önskade det.

De stego upp från bordet, klockan var öfver tio, och Svea kom ej,

— Det är underligt, sade friherrinnan och såg utåt. Herman steg hastigt upp, en ovilkorlig oro betog honom.

— Jag kan ej tänka mig att något ondt händt henne, sade baronen lugnande. Men hvar kan hon vara? Jag går att söka henne, utropade Herman. — Jag äfven, sade Curt; gå du åt sjösidan, jag går åt motsatt håll. — En kammarjungfru sändes en annan väg, baronen och friherrinnan satte sig på balkongen, det ropades och söktes, men tiden gick framåt utan att någon Svea syntes till,

och den oro, man att börja med fann nästan orimlig, ökades allt mer.

Herman kom och gick, till dess alla platser i närheten voro genomsökta. Båtarne lågo fastkedjade vid stranden, således hade hon icke begifvit sig ut åt sjön. Hvad skulle man tro, hvad kunde hindra henne att komma hem och dela deras glädje? Det var alldeles oförklarligt.

Den ljusa sommarnatten förflöt på detta sätt, morgonen kom, men intet spår efter Svea. Curt hade smugit sig upp på sitt rum, lagt sig på soffan och somnat, icke den rättfärdiges sömn, men dock ganska djupt. Resan, nattvaket, stormen i hans sinne hade uttröttat honom.

Baronen lät buda upp folk för att genomsöka hvarje fläck omkring gården; hvarken han eller triherrinnan lade sig till hvila, de voro allt för bestörta och ängsliga. Det var nu tydligt och bestämdt att något olyckligt inträffat, förgäfvos försökte de gissa på någon annan rimlig orsak, en sådan kunde ej uttänkas.

Herman ströfvade kring, blek som en skugga; han talade icke och hörde knappast hvad andra sade; slutligen gick han upp på Sveas rum, här kommo tårarne i hans ögon, han kunde knappast se föremålen, så bedröfvad var han. Han kastade sig ned på en stol och brast ut i gråt. Vi voro väl allt för lyckliga, snyftade han och grät som ett barn, och då tårarna strömmat ut, begynte han se sig omkring med mera sans. Tankarne följde nu hans blick och öfverallt sågo de Svea, Der hade hon suttit och skrifvit, der låg hennes bönbok, i hvilken hon läst sin morgonbön, der stod spegeln och der bredvid en vas med den bukett, som hon

fått af Herman dagen förut, hennes adertonde födelsedag. På en stol vid sängen hängde hennes morgonrock, och under sängen syntes hennes små, broderade toflor. Herman kunde ej längre blifva stilla vid alla dessa påminnelser. Han sprang upp och fattade tag i tofflorna för att kyssa dem, då i detsamma ett litet sammanviket papper väckte hans uppmärksamhet. Det var en biljett från Svea, hvilken troligen blifvit ditförd genom luftdraget från det öppna fönstret. Nästa minut visste han att hon flytt, att hon var olycklig och att Curt kunde förklara allt. Han rusade ned till föräldrarne och meddelade dem detta. Curt, Curt! sade de; den ena gåtan blef mera svårlöst än den andra! Hvar är Curt? Han har ju sökt liksom vi. Hvar är han? — De funno honom sofvande på sitt rum, och han blef nerkallad i salongen för att lemna upplysningar; han hann knappast få sömnen något ur ögonen, ty betjenten, som funnit honom och derom underrättat de öfrige, kom genast tillbaka med befallning från baronen att Curt måste skynda. Äfven han blef bestört, då han fick höra hvarom fråga var. Han hade alls icke beräknat att Svea skref något före affärden och aldrig tänkt sig att, så snart åtminstone, blifva affördad räkenskap; han var således fullkomligt oförberedd.

— Se här, sade baronen strängt och lemnade Curt Sveas biljett. Hvad är det, du kan förklara, som ej redan är gjordt? Hvarför låter du oss gå i denna oro, detta bekymmer, då du kan gifva upplysningar?

Curt bad dem sätta sig och lugnt höra honom, detta egentligen för att sjelf få något and-

rum. Här fordrades ett djerft och likväl välbetänkt sätt att gå till väga. Hans röst blef också något dröjande och tveksam till en början, hvilket åhörarne ansågo härleda sig af en rörelse, liknande deras egna känslor och derföre ej reflekterade öfver.

Så kort som möjligt gaf han en berättelse om sin bekantskap med den vandrande gesäll, vi redan känna, och hvars namn var Grön; han sade sig till en början hafva misstrott dennes uppgifter, men att tanken på Sveas härkomst ständigt förföljt honom, sade att han omöjligt kunnat lida den föreställningen att hafva en fostersyster i hemmet, hvars föräldrar tillhörde samhällets afskum, men under förhoppning att så likväl ej var förhållandet hade han beslutit närmare undersöka, för att få komma hem med den glada visshet, att hon antingen vore utan kända föräldrar eller af ärliga sådana; då nu den svåra upptäckten skett och intet tvifvel om dess sanning fanns, hade han ansett sig böra först underrätta Svea härom, samt, om så behöfdes, göra henne uppmärksam på att hennes plats ej längre vore här. Det blef dock obehöfligt, sade han, hon fattade genast sitt beslut att fly och bad mig gynna hennes plan genom att ingenting meddela förr än hon var borta. — Detta senare öfverensstämde föga med biljettens innehåll och baronen anmärkte genast detta, under det han skarpt fixerade Curt, hvilken rodnade, men fann sig och svarade: Ja, det är högst besynnerligt, men antingen ändrade hon åsigt i sista stund, eller ock var hon så förvirrad att hon glömt hvad hon först önskat. Jag hade kanske icke villfarit denna hennes begäran, så slutade Curt, om jag ej sjelf

tyckt det vara bäst att bespara oss alla uppträden, hvilka blifvit outhärdliga för hvar och en, utan att likväl kunna undvikas. Jag minnes tydligen det förbehåll min far gjorde för Sveas vistelse här: «Blir det känt, att hennes föräldrar äro vanhederliga människor, måste hon bort, i detta afseende förblir jag obeveklig.» Jag har sjelf hört mamma upprepa detta, och Svea visste äfven härom.

Sådan var den färg, Curt lyckades gifva sitt handlingssätt. Hans förklaring lät temligen väl höra sig en stund, då allas känslor voro upprörda. Hans åhörare blefvo stumma för ögonblicket, sorgen bedöfvade dem, och likväl företöll det dem lättare att bära denna förklaring än oron, ovissheten och den fruktan att Svea genom en olycka förlorat lifvet, som förut plågat deras sinnen.

Baronen bröt först tystnaden:

— Du har dock handlat hårdt emot denna ädla flicka, sade han strängt; om du haft ringaste hjerta för henne, borde du först vändt dig till oss och låtit oss besluta i denna sak. Jag kan verkligen ej förstå ditt underliga beteende. Allt detta är mycket beklagligt.

— Ja, det var ej rätt af dig, Curt! tillade friherrinnan med en af smärta darrande röst. Ack, hon är ju oskyldig! Och henne lät du gå bort uti verlden, ensam, hjälplös, utan skydd eller medel att taga sig fram. Det var mer än illa gjordt af dig. Hvart gick hon? Hvart! hvart! — Nu måste vi söka till att upphjelpa ditt fel, Curt! Jag säger ännu gång: Hur kunde du handla så? Hon, som vi älska så innerligt, som eger allt hvad en qvinna kan ega i älskvärdhet och värde, hon, som din mor sjelf uppfostrat och gifvit namnet dotter och som

gjort sig förtjent af vår varma tillgifvenhet — henne har du låtit gå ut härifrån liksom vore hon en för oss okänd tiggerska! Hur kunde du vara så grym, min son?

Curt var nu trött på förebräelser och föll nära nog alldeles ur sin rol, hans röst blef förändrad och öfverlagd då han svarade:

— Jag bjöd henne penningar, men hon afvisade dem med stolthet. — Det låg ett ganska tydligt hat och hån i hans ton och blick, hvilka gånge en aning om verkliga förhållandet, och de närvarandes blickar riktades på Curt, forskande och undrande.

Herman, som medan Curt talade flere gånger vexlat färg och synbarligen ansträngt sig för att icke afbryta hans samtal med föräldrarne, sprang nu upp. Det var ej längre den veke, milde ynglingen, sjelfva gestalten tycktes större och kraftfullare; hans ögon blixtrade, hans hufvud bars högre, och med en röst, hvori manlighet och passion röjde sig, utropade han, läggande sin hand på broderns axel så hårdt att denne öfverraskad drog sig undan:

— Curt, du har ej har ej talat sanning. Så är det icke!

Han vände sig derefter till föräldrarne och bemödade sig att tala med mera lugn:

— Jag måste genast resa för att söka henne och återvänder icke förrän hon är funnen; vi få då höra om Curt ljugit förr oss, hvarom jag nästan är öfvertygad, och då, Curt, om så är, må du vänta dig allt af mig. — Hermans röst och hans blick på brodern voro så vilda och hotfulla att alla nä-

stan ryste till dervid. Curt bleknade, men framtvingade ett leende och sade:

— Jag börjar tro att min milde broder likväl inombords har något slägttycke med tigern, men tiden lugnar väl hans upprörda känslor,

Ingen svarade, ehuru hvar och en af de närvarande obehagligt berördes af detta yttrande, som stod i fullkomlig strid med deras egna känslor vid detta tillfälle.

Herman gjorde sig i största hast resfärdig och lemnade hemmet. Han första mål var Jönköping för att der, om möjligt vore, utspana om Svea följt med ångbåten, som afgått samma natt.

Hans föräldrar voro så öfverrumplade, nedslagna och uttröttade, att de för ögonblicket saknade all beslutsamhet och de öfverlemnade allt åt tiden och Hermans omsorger, öfvertygade att han ingenting försummade.

Medan detta passerade, var Svea hunnen ganska långt från sitt fosterhem. Hon hade hastigt begifvit sig från den plats, der hon emottagit sin lyckas dödsdom, och utan att möta någon kommit upp på sitt rum, der hon i feberaktig spänning blott hade en tanke klar för sig, den att hon borde skynda bort. Mekaniskt och darrande hopsamlade hon några kläder och nedlade dem i en nattsäck. Dagen förut hade hon erhållit halfårsbeloppet af de frikostiga nålpenningar, baronen bestämt åt henne; dem tog hon med sig. Golfvet brände under hennes fötter, liksom sorgen i hennes hjerta; här fick hon ej stanna längre såsom en skamfläck för familjen.

Hennes öde var gifvet, och allt det sköna fordom fick finnas endast i minnet. Hon måste

bort, bort och fort! Likväl blef det henne omöjligt att lemna detta rum, detta hem, der hon varit så afundsvärdt lycklig, utan något afsked. I sista ögonblicket fattade hon en penna och tecknade nära nog oläsligt några rader, hvilkas innehåll redan är nämndt. Hon ville ej att de skulle anse henne hafva flytt af nyck eller otacksamhet, i fall Curt ej upplyste om förhållandet, och derpå vågade hon ej lita. Det blef liksom en liten, liten lindring för henne att tänka: Nu skola de, då jag är långt härifrån, veta skälet till detta förtviflade steg, som jag måste taga; de skola då bedja Gud för mig och tänka: Stackars lilla Svea! Hon lade biljetten på bordet vid fönstret, och sjelfva djupet af den förtviflan, hon kände, gaf henne styrka att komma öfver tröskeln till detta lilla, behagliga rum, der hon lefvat så lycklig, drömt så gladt och slumrat så trygg.

Smygande och rädd att möta någon, gick hon neråt trappan; då hon i vestibulen kommit till friherrinnans enskilda rum, stannade hon. Ack, derinne hade hon emottagit en moders ömhet och smekningar, der hade hon fått lära så mycket, hört så mycket godt och upplysande, der hade hon sjungit ut sitt ungdomsfriska lifs glada toner. O, hvad minnen, endast minnen, ty allt var slut med denna dag! Öfverväldigad af sina känslor, sjönk hon ner på sina knän, tryckte en kyss på det lås, som aldrig mer skulle upplåtas för henne, och hviskade: Tack och farväl! — I det samma hördes ett ljud inifrån, förskräckt likt en tjuf reste hon sig och ilade ur huset.

Hunnen bort ibland trädens skuggor, sjönk hon ner på marken och föll i en konvulsivisk gråt.

Är detta sanning, är detta möjligt? frågade det blödande hjertat. Förgäfves framträdde de hårda tankarne ur förnuftets kalla verkstad och sade: Gå, gå! Lemmarne lydde ej längre; hon kände sig förlamad, tillintetgjord.

Då framstod hastigt för hennes minne, huru hennes fostermor en gång sagt: Om du någonsin i en framtid kommer att känna dig i lika hög grad ledsen och olycklig, som du nu är glad och lycklig, förtvifla då ej utan bed till Gud om hans hjälp. Nu var ett sådant ögonblick kommet, och Svea bad i sin stora bedröfvelse förtröstansfullt och med hela sitt unga hjertas innerlighet samt steg upp, styrkt nog att vandra framåt med någorlunda snabba steg, ty bönen hvita dufva hade återkommit med sitt olivblad och på det bladet står alltid samma ord, hvilket genomgår hela människans lif och hvarförutan lifvet kanske vore en omöjlighet, åtminstone en olycka; ty fastän hoppet ofta gäckas, ofta visar icke verkliga ting och gycklar fram de mest oupphinneliga bilder för vår fantasi, ofta begrafves af stormens vågor och synes bortdö, stiger det dock, lik en vattenlilja, upp ur nästa våg och utvecklar sig ånyo.

Så lyser det oss så länge vi lefva, och då ingenting på jorden längre finnes därför, då, och måhända först då, lyser det i sitt rätta ljus ofvan molnen. — Hoppet log visserligen blott ett svagt, tveksamt leende emot Svea, men det var dock den samma lilla vänliga stjernan, som vi alla känna så väl. Jag måste sjelf af denna olyckliga qvinna, som säges vara min mor, höra huru det är, tänkte Svea nu; det kan dock vara ett misstag, detta förfärliga! — — —

Edön låg endast en half mil från Jönköping, och Svea visste att ångbåt afgick derifrån under nattens lopp, hvarför hon beslöt att begifva sig dit på genaste vägen, för att söka få plats såsom passagerare till Stockholm. Det var henne visserligen obekant, på hvilket arbetsfångelse hennes mor fanns, men hon ansåg troligast att finna henne der, dessutom var detta lämpligaste sättet att komma i tillfälle att blanda sig i den stora människoströmmen och försvinna. Hvad hon mest af allt fruktade var att träffa bekanta och blifva igenkänd, då det naturligtvis blefve ett stort bryderi att besvara deras frågor på ett nöjaktigt sätt. Gerna hade Svea bortbytt sin skönhet och antagit det mest anspråkslösa yttre, såsom långt lämpligare för hennes nuvarande förhållande.

Händelsen gynnade henne så att en hytt fanns oupptagen på ångbåten, och denna beslöt hon att taga, för att kunna någorlunda obemärkt göra resan. I den höll hon sig nära nog fången af fruktan att någon passagerare skulle känna igen henne. Ack, hvad dessa två resdagar föreföllo henne långa och tröstlösa, då hon utan sysselsättning var öfverlemnad åt minnen, saknad och fruktan. Då hon landsteg på Riddarholmen, var det som om en sten fallit från hennes bröst. Här var så mycket människor, alla tycktes hafva brådtom och alla voro för henne obekanta. Med sin nattsäck i handen gick hon åt det håll, der hon såg de största människohoparne, och var då lugnare, men det oaktadt och fastän hon hängt ett flor för sitt ansigte, blef hon dock föremål för mycken uppmärksamhet och närgångna blickar, och kanske hade hon sitt djupt sorgsna utseende jemte den fina men enkla

drägt hon bar att tacka för att det stannade vid blickar.

Hon tog in på ett obemärkt hotell och försökte att här njuta hvila och förfriskningar, men tankar och oro ville knappast tillåta någotdera. Tusende frågor uppstodo, och ingen fanns som kunde hjälpa henne att besvara dem.

Första frågan blef, huru hon skulle få veta om hennes mor fanns här, den andra huru hon kunde blifva i tillfälle att få besöka henne, om så förhölle sig, och sedan! Ja, sedan berodde allt på den visshet hon fick. Första aftonen hade hon ingenting annat att göra än hålla sig inne. Lyckligtvis insåg hon detta och blottstälde sig ej för obehag, men tidigt följande morgon gick hon ut, utan att ännu veta hvart hon borde vända sig. Rådwill och obeslutsam gick hon framåt gatorna och ernade just tilltala polisen såsom den tillförlitligaste vägvisaren, då hon observerade en herre, hvilken från nästa gathörn betraktade henne noga. Uppskrämd ämnade hon begifva sig åt annat håll och hade redan tagit några snabba steg, då hon till sin förskräckelse hörde hastiga steg bakom sig; säkert följde den nyfikne herren efter henne; hon skyndade ännu mer och låtsade noga betrakta husen på höger hand, men det half ej, den gående tog några raska språng förbi henne och stannade derpå tvärt, midt i hennes väg, vänd emot henne. Svea hade redan några ord till reds som borde afväpna den närgångne, som var nog påflugan att ej respektera hennes tydliga undvikande, då denne med hatten i hand och en aktningsfull bugning sade:

— Jag ser ju rätt? Detta kan ej vara någon annan än lilla Svea.

Om det fanns någon människa på jorden, hvars ankomst kunde glädja Svea, så var det just han. Hon hade visserligen under sin stora bedröfvelse glömt, att han fanns till och önskat att ingen, ingen af alla dem, hon lärt känna, måtte uppträda på hennes väg, men då han nu stod der framför henne på gatan, med sitt trofasta, allvarliga, forskande och intresserade ansigte vändt emot henne, då genomilades hon af en så stor glädje, som hon nu förmådde känna, och hon utbrast, medan hennes ögon fylles af tårar:

— O, Gud jag tackar dig för detta!

Nästa ögonblick hvilade hennes darrande arm på hennes lärares, herr Almrot, och hon omtalade allt hvad hon kände, allt hvad hon led och lidit dessa två sista dagar.

Med verkligt deltagande hörde Almrot denna berättelse, hvilken Svea avslutade sålunda:

— Ack, herr Almrot, säkert förstår ni mig, då jag beder att ingen på jorden får del af detta; jag afser med min bön endast det, att hvarken mina fosterföräldrar eller någon annan på Edön må underrättas om att jag är här, ty om min olycka är sann, måste jag för mitt lugns skull vara fullkomligt skild från dem. Jag kan ej uthärda annat — — nej, nej, jag vill då bryta mig min egen väg och vara försvunnen för dem; hvarje närmande eller beröring blefve endast att upprifva nya sår å ömse sidor.

Almrot lofvade uppfylla hennes önskan och förde henne tillbaka till hotellet, der hon borde hålla sig alldeles stilla, tills han hunnit efterhöra, om hon

på Stockholms arbetsfångelse kunde träffa den kvinna, hon sökte. Han hyste det största deltagande för Svea och kanske mera än så. Han hade aldrig glömt den lilla, älskliga elev, han hade haft nöjet undervisa på Edön, denna elev, hvars ljusa hufvud, förträffliga anlag och intagande yttre redan då gjort ett kanske outplånligt intryck på den unge studenten, och då han nu återsåg henne som en fullt utvecklade skönhet, återsåg henne olycklig, skild från alla dem, som omgifvit hennes barndom med sin omvårdnad, huru klappade ej hans hjerta, huru upplågade ej hans beundran! Han skulle gerna vågat sitt lif för henne, så tänkte han, och likväl måste han höra henne omtala hela samtalen mellan Curt och henne, af hvilket hennes kärlek till Herman blef fullkomligt röjd. Fast han derigenom förbjöds att hafva någon önskan för egen lycka hos Svea, ville han likväl göra allt hvad han förmådde för henne; äfven om hon vore de brottsliga föräldrarnes barn, och han vågade ej hoppas något annat, förblefve hon dock för honom den yppersta bland kvinnor och hennes hjerta den största af alla skatter, ty han var af dessa sällsynta, trofasta och renhertade människor, som ej hafva afundens villa eller egoismens isskorpa kring sin själ — och Herman var honom äfven kär. Kan jag, så skall jag ställa detta till rätta med tiden; de passa väl för hvarandra, de älska hvarandra. Deras lycka skulle dock glädja mig, men jag fruktar det värsta. Svea är så högsinnad och på sitt sätt stolt; hon skall måhända hellre dö än blifva en inympad, oädel qvist i det gamla stamträdets, och likväl — huru döma ej människorna i fåvitsko! Hvad är det högsta adelskapet? Består

det i människovärde eller i börd? Svaret är ju klart som dagen, och likväl ha sekel af upplysning ej räckt till att fullkomligt inse det eller medgifva det.

För Almrot var det lätt att få upplysningar om Sveas mor och utverka tillåtelse för dottern att göra besök i fängelset. Redan dagen efter sammanträffandet följde han Svea till fängelsedirektören, hvilken, rörd af hennes ungdom, skönhet och sorg, med största beredvillighet och välvilja gick hennes önskan till mötes. Så väl han som Almrot följde Svea till den dörr, inom hvilken hennes olycka skulle bekräftas eller bytas ut mot glädje. Ju närmare Svea nalkades denna dörr och denna stund, desto mer bleknade hoppet bort. Det förekom henne som en allt för stor lycka att få återgå till sitt förra sorglösa lif, hon vågade ej tänka derpå och likväl — — det var ju en möjlighet, och det var så hårdt att ryckas helt och hållet bort af olyckan. Kunde Gud tillåta det? Men nu var hon framme, en vaktmästare öppnade en dörr, hennes följeslagare tryckte hennes händer till afsked, och hon vacklade öfver tröskeln till denna olyckans och brottets bostad. — Det mörknade för hennes ögon, hon stod en stund orörlig och såg ej annat än ett töcken framför sig, hennes hufvud var sänkt mot hennes bröst, hennes knän svigtade och tankarne voro knappast rediga, men slutligen framträdde bilderna af verkligheten; hon hade varit gripen af en bedöfning som nu så småningom upphörde. Hon såg en kvinna med vidrigt och sjukt utseende på en torftig bädd. Kunde detta vara hennes mor? O, Gud!

Qvinnan tycktes liknöjd och slö, hon stirrade på Svea med förvåning, men utan intresse, och då Svea närmade sig henne samt darrande framstälde sin fråga, sade hon:

— Min dotter döptes till Svea, sedan hon inlemnats på barnhuset, är det du? Hå, hå, jag är så sjuk — — så — —

— Jag kom hit för att höra det af dig sjelf. — Är du verkligen min mor, olyckliga qvinna? — Sveas goda hjerta hade vaknat, människokärlekens, medlidandets goda ande intog ett rum bredvid hennes egen smärta, hon glömde i någon mån sig sjelf vid åsynen af och föreställningen om denna brottliga qvinnas olycka, ännu långt större, än hennes egen. — Kan du gifva mig några säkra, närmare upplysningar om min härkomst, så beder jag derom, tillade Svea. — Qvinnan syntes betänka sig, innan hon svarade:

— Jag födde en flicka här i detta elände; hon fördes genast till barnhuset och döptes till Svea. Så sade man mig. Jag såg henne aldrig sedan. Här är man skild från allt.

Sveas hopp förmörkades allt mera. Kan du minnas år och dag, då detta skedde? frågade hon —

Qvinnan svarade i bitter ton:

— Mätte väl det? Sådana dagar glömmar man inte lätt.

Min man afrättades på morgonen, mitt barn föddes på aftonen, det var den 1 September 18— Lif och död, elände öfver alltsammans.

Svea ryste och dignade ner på en stol.

— Således intet hopp! mumlade hon. Arma mor! Här ser du ditt barn. — Hon lade sin hand

på modrens och såg medlidsamt på henne. — Åter glömde hon sin egen sorg, åter greps hon af tanken på denna qvinnas långa lidande, hon förestälde sig ångerns qual, förtviflans tröstlöshet och fassade. — O, moder! sade hon, huru kom du i denna olycka? Kan du, vill du säga mig det?

Qvinnan hade under tiden betraktat Svea; det låg ett besynnerligt uttryck i denna blick, — Hon dröjde något, innan hon svarade, men sade sedan med sträf, onaturlig ton i rösten:

— Det är snart nog sagdt, allt står klart för mig, som om det skett i går. Min man, din far, var en fattig torpareson, jag en okunnig tjensteflicka, då vi gifte oss och emottogo ett litet torp under en landtgård nära Stockholm, hvilken endast sommartiden beboddes af egaren, assessor Lidborg. Jag var väl något fåfång och oförståndig på den tiden, min man var en slarf och supig; fattigdomen blef allt större och större. Jag grät och klagade, han söp och grälade, husbonden hotade att köra bort oss, vi blefvo allt mera bekymrade, hopplösa och liknöjda, ty vi sågo ingen möjlighet till hjälp. Stundom svulto vi, men vågade ej tigga och skämdes äfven att göra det. Då kom en qväll, en regnig, mörk Oktoberqväll, som afgjorde vårt öde. Min man hade varit på en marknad i närheten och kom halfrusig hem. — Han satt en stund och såg på golfvvet, utan att tala, men så knöt han sin hand, slog den i bordet så att jag hoppade högt från stolen i förskräckelse, och skrek: Dj—n annamma mig, om jag ej blir rik i morgon så här dags. Derefter tog han sin bössa på axeln och gick ut, men jag tänkte ej vidare derpå, utan lade mig att sofva. — På natten vak-

nade jag vid ett buller, som hördes från vägen, det var en vagn, som hastigt nalkades, ett skott smälde i detsamma, och vagnsbullret tystnade för en stund, men började snart åter och aflägsnade sig så småningom. Nu kom Jonas, så hette far, inrusande. Han ropade: kom genast ut! — Jag trodde att någon vält, som vi skulle hjälpa, och skyndade efter honom. Då vi kommit ett stycke från vår stuga, såg jag något röra sig vid vägkanten; det det var en karl, som försökte resa sig upp, och i detsamma såg jag huru Jonas, hvilken hunnit något före mig, böjde sig ner, upptog en sten och under en förfärlig ed slog till den andre, så att denna åter föll ner till marken under ett skri, som kom mitt blod att isas.

— Hvad i himlens namn gör du, Jonas? sade jag. Tig qvinna! ropade min man med en så förfärlig röst, att jag förstummades. Derpå hviskade han till mig: Kom och hjälp mig att bära honom åt ler-gropen der borta, och jag lydde, utan att veta hvad jag gjorde.

Vi rullade ned den orörliga kroppen i gropen, som var till hälften fylld med vatten, och under det vi ett ögonblick pustade ut, hördes ett plaskande i vatten; han hade åter vaknat till lif. Hjelp mig! hväste Jonas återigen till mig; den sakramenskade karlen är icke död än. Vi hjälptes åt att kasta stockar och ris öfver honom, och allt blef tyst. Vi måste göra det bättre, sade Jonas, då vi hvilat oss en stund, annars blifva vi upptäckta och olyckliga, och nu kunna vi glädja oss åt lifvet, för nu hafva vi penningar att betala skatten och mycket mer än så. Derpå fylde vi gropen med sten och jord, och då det var gjordt, gingo vi hem.

Länge dröjde det ej, innan min man blef miss-tänkt för mordet, ty Jonas var dum nog att visa en större sedel en gång, och då länsmannen kom för att föra bort Jonas, fastän han nekade, öfverfölls jag af en sådan förskräckelse att jag erkände alltsammans. Jag visste ej hvad jag gjorde, och Jonas skrek i sin nöd, att jag blifvit galen och pratade i vädret, men det hjälpte honom ej. — Nu har jag ej mera att säga.

Qvinnan nedsjönk, alldeles uttröttad på sin bädd, från hvilken hon rest sig, medan hon talade, och nu stirrade hon lika känslolöst framför sig, som förut.

Svea hade dolt sitt ansigte i sina händer, hennes tårar strömmade och hon skakades af nervös frossa. Då hon något hunnit hemta sig, sade hon:

— Arma moder! kan ditt barn göra något för dig annat än bedja Gud om nåd?

— Nej, sade qvinnan matt. Jag vet ej — jag kan ej heller sjelf något.

— Ack, jo moder, sade Svea mildt, Du kan ångra och bedja, och då man det gör får man äfven hoppas.

— Jag kan ej dermed göra, det skedda ogjordt. Det blir som det är, synden den samma, olyckan den samma, svarade qvinnan doft.

— Moder, säg ej så! Då man beder af hjertat till Gud, hör han oss och skänker oss frid och förlåtelse. Tröttna aldrig att bedja. Jag skall nu hjälpa dig dermed. Men ännu en fråga: Hvem var det olyckliga ofret för er stora synd?

— Det var en handlande från Göteborg. Han lär nyligen ha blifvit gift då och efterlemnade enka i fattigdom, och jag har hört, att hon fick en dot-

ter och var mycket sjuk. De hette Ahl.

Svea blef sittande under djupa tankar, någon tanke hade tydligen väckt hos henne lugn och tillfredsställelse, ty hennes ögon strålade af mild glans, då hon åter började tala.

— Moder, sade hon, och det var en obeskrifligt rörande ljufhet i hennes röst. Dessa olyckliga måste jag uppsöka, och i fall de behöfva min hjälp, vill jag gifva dem den, i allt hvad jag förmår. Jag vet huru jag skall kunna bistå dem. Arma mor, må det vara dig till någon tröst, att din dotter försöker, i den mån hon förmår, godtgöra hvad hennes föräldrar brutit emot dessa menniskor. Det skall hädanefter blifva mitt lifs uppgift. Jag svär dig det, gif mig nu din välsignelse härtill och lofva mig att du ångrar och beder, utan att tröttna eller förtvifva.

Qvinnan teg en stund, hennes ansigte undergick en hastig vexling — det var ett hastigt och besynnerligt minspel deri, men blott för några få sekunder, sedan återfick det sitt slöa, hårda uttryck. Hon sade:

— Min välsignelse! Kan den vara något värd, så tag den. — Hon sträckte ut sin magra hand och vidrörde Sveas nerböjda hjessa. — Handen darrade märkbart dervid.

— Och jag får vara viss om din uppriktiga ånger, moder?

— Min ånger, upprepade qvinnan. Ja nog var det illa gjordt, men som jag sagt: jag visste icke hvad jag gjorde den stunden, och dock har jag pliktat derföre i aderton år. — Är ej det nog?

I detsamma inträdde vaktmästaren; tiden för besöket var slut.

Svea tryckte kvinnans hand och hviskade till henne:

— Kom ihåg: ånger och bön för ditt barns skull! Farväl!

Fängelssediktören yttrade till Svea, innan hon gick in i cellen, en vänlig önskan att få emottaga henne hos sig efter besökets slut, men hon svarade honom, att hon trodde sig blifva i behof af ensamhet och hvila. Sedan ville hon göra ett tacksamhetsbesök. Denna förklaring hörde Almrot och frågade, om hon tillät honom att afhemta henne med vagn samt föra henne hem, men äfven detta afslog hon.

— Jag är innerligt tacksam, sade hon, men låt mig försöka att reda mig sjelf; troligen behöver jag vänja mig dervid. Kom i stället till mig på eftermiddagen, då kan jag få emottaga några upplysningar för framtiden.

Svea återvände således ensam till sin bostad, men hon hann ej långt, innan en stor öfverraskning mötte henne.

Det var Herman, som följt hennes spår till Stockholm och nu var ute för att söka henne, oviss och obesluten om hvilken kosa han borde taga, då han förgäfves genomläste listan öfver alla i tidningarne anlande resande.

Båda blefvo glada, hvar på sitt sätt öfver detta möte. Herman jublade, glad att se henne igen. Svea log matt och kunde ej fränsäga sig en känsla af fröjd, ehuru hon visste, att den ej fick blifva långvarig.

— Gud vare lof, att jag fann dig så snart och oskadd! Jag kan ej säga huru mycket det gläder mig! — Han tryckte hennes händer och betraktade henne med kärlekstulla blickar.

— Detta var den enda lindring i mitt bittra lidande, som kunde träffa mig, sade Svea, och likväl, tillade hon, vågade jag ej ens önska det. Huru är ej allt förbytt i sorg för mig, på den korta tid, vi varit åtskilda! O, Herman!

Herman tog hennes arm under sin, och de vandrade framåt.

— Ack, hvarför flydde du ifrån oss utan ett ord, hvarför fingo ej vi hjälpa dig att bära bördan? Vet du då icke huru högt du är älskad? sade han.

— Jag vet det, men tala ej nu mera derom, sade Svea sorgset; våra vägar måste efter denna dag blifva lika vidt åtskilda som de förut gått nära hvarandra. Vi få ej glömma detta ens för ett ögonblick.

— Vi älska ju hvarandra — vi kunna ej lefva lyckliga som skilda, hviskade Herman. — Hvad betyder då allt annat, Svea?

— Någon lycka finnes ej nu till för mig; äfven vid din sida skulle den fly för skuggorna af mina föräldrars brottsliga lif. Du vet det ju, Herman?

De voro nu hunna till hotellet, der Svea bodde, och samtalet afbröts, medan de gingo upp för trapporna. Inkommen i rummet, dignade Svea ner på en stol, och Herman förstod, att hon behöfde tid för att återhemta sig. Han gick därför bort till ett fönster och tycktes betrakta folket

på gatan, tåligt väntande, att Svea skulle börja tala.

Efter en stund gaf hon honom en kort redogörelse för sitt besök i fängelset samt sitt beslut att egna hela sin tid och förmåga åt den mördades enka och dotter, om hon lyckades finna dem och de behöfde hjälp. — Du ser häraf, gode fosterbroder, tillade hon, att vi måste skiljas äfven om inga andra skäl än detta funnos. —

Men Herman förklarade med bestämdhet, att ingenting finge skilja dem åt.

— Jag är ju fri, tillade han med öfvertygelse, ingen kan ålägga mig förlusten af dig, som är mig kärare än allt annat. Hvem skulle kunna det? Säg!

Svea svarade med lugn och fast röst, under det hon ömt såg sin fosterbror i ögonen:

— Ingen mer än jag.

Herman reste sig häftigt upp, han bleknade och såg på Svea med en blick, som bort kunna smälta is.

— Du älskar mig då icke, jag har bedragit mig!

Svea kände sig obeskrifligt olycklig i denna stund. Det var ej nog med hennes egen sorg och förskräckelse öfver det grymma öde, som träffat henne, ej nog med att detta beröfvade heune ett lyckligt hemlif och skilde henne från alla dem, hon älskade, ej nog med den rysliga tanken att hennes föräldrar begått ett stort brott, som knappast kan försonas på jorden — — skulle hon nu äfven krossa ett hjerta, för hvars lycka hon gerna offrat sin egen, och derigenom bringa en ny sorg öfver de fosterföräldrar, hon var skyldig hela sitt lifs

tacksamhet och erkänsla, om hon kunnat visa en sådan. Hon satt der försagd och öfverlade hvad hon borde göra, eller rättare, huru hon borde gå till väga för att finna en medelväg och kunna öfvertyga samt lugna Herman, på samma gång som hon fråntog honom tanken på egandet af henne. — Förgäfves sökte hon en sådan väg, den fanns ej. Nej, tänkte hon, jag måste endast låta mitt hjerta tala, och kanske skall det lyckas mig att bringa honom till eftertanke och mod.

— Säg ej så, Herman! Du vet, lika väl som jag, hur du är mig kär. Möjligen borde jag i denna stund hycklat likgiltighet, men du skulle väl knappast trott mig rätt länge, ty hjertan hafva sitt eget språk, ett tyst, men klart språk. — Derfor tror jag, att då kärlek mötes af kärlek, äro orden öfverflödiga och falskhet gagnlös. Men du skall förstå mig, då jag blir fullt uppriktig, och du skall gifva mig rätt, fastän ditt hjerta blöder dervid, likasom mitt. Hon tystnade nu, och Herman yttrade, i det han åter satte sig bredvid henne, och hans drag ljusnade:

— Tack, Svea, för dessa ord! de gifva mig rättighet att öfvertyga dig om att ingenting i verlden får skilja oss åt.

— Du kan det likväl ej, min älskade! Jag har nu heliga pligter att uppfylla, och båda måste vi minnas, hvad vi äro skyldiga dina föräldrar.

— Mina — våra föräldrar sade Herman, och hans ansigte glödde af värme och tillit; de älska oss båda och skola gilla vår trohet mot hvarandra, äfven om de möjligen föredraga, att vi bosätta oss i främmande land, der ömkliga fördomar ej kunna kasta den ringaste skugga öfver vår lycka.

— Du skulle öfvergifva hem, föräldrar och fädernesland för min skull! Nej, du outsägligt älskade Herman, nej! dertill är du mig allt för dyrbar och dina föräldrar alltför kära, — I min uppoffring att afsäga mig dig hoppas jag finna resignationens lugn, men min hederskänsla förbjuder mig alldeles att gifva mina fosterföräldrar anledning att ångra sitt ädelmod mot den arma Svea. Nej, hellre må detta hjerta brista. Men det skall det ej! Herman, du vill ju genom din undergifvenhet för min önskan hjälpa mig att handla rätt och värdigt. Försakelsen synes oss visserligen grym, men den är dock bättre än för sen ånger, och tiden skall lindra hvad som nu synes oss svårt att bära.

Herman klagade likväl bittert:

— Du dömer mig således till olycka. Jag förmår ingenting utan dig, men med dig förmår jag mycket: af din ädelhet, din kraft skall jag ledas att blifva en värdig man, det känner jag.

— Säg ej så, Herman! Låt oss betrakta hvad lifvet bjuder oss, hvar och en för sig. Det är kanhända ej så ringa, som vi tycka. Vill du höra hvad utsigter jag har? De tyckas mörka nog, och likväl har Gud varit god. Han har skänkt mig kunskaper, genom hvilka jag bör kunna förvärfva mig uppehälle: dessutom eger jag ungdom och, man säger så, äfven skönhet: verlden bör stå mig öppen, lifvet tillhör mig, jag är af naturen modig och lugn, och i medvetandet om mina afsigtens redlighet hyser jag den öfvertygelsen att hvarken Gud eller menniskor förskjuta mig; du, Herman, är sjelf det tydligaste bevis härpå. Dertill har jag minnet af den lyckligaste lifvets vårmorgon, som sprider ljus öfver min väg, och härefter vill

jag lefva och handla endast för att mot lifvets af-
ton erhålla goda skördar genom ett godt medve-
tande.

— Och du Herman! Nej, atbryt mig icke! Du har långt ljusare utsigter! Du är ung, du är ädel och god, du har rang, rikedom och allt, som kan göra en yngling lycklig. Den ringa uppoffringen af en illusion — och såsom sådan skall du snart anse mig och vår ungdomsdröm — hvad betyder den för en man? Du talade om att vi skulle flytta åt ett annat land och der lefva förenade lyckliga! Tro mig, på så sätt blefve vår lycka långt ofullkomli-
gare än då vi vandra skilda på pligtens väg.

Ingen inre varaktig frid skulle följa oss i det främmande landet. Medvetandet om våra föräl-
drars saknad och sorg för din spilda framtid skulle följa oss likt onda andar, hvilka ej låta för-
jaga sig.

Nej, låt mig gifva dig ett råd, det är ett älskande hjertas vishet, som inspirerar mig, tro det, liksom du alltid trott mig. Res du till främmande land, studera lifvet, se nya folk och föremål, blanda dig i verldshvimlet och utvälj det bästa. Du skall härunder möta många qvinnor med skönhet och värde, hvilkas tillvaro ej förmörkas af fädernas missgerning, och du skall lätt vinna någon af dem. sedan blir minnet af mig endast en stilla, vänlig erinran från vår barndom, den du kan tänka på utan all bitterhet, om det ock blir med något vemod.

Låt det blifva så, min älskade, jag bönfäller derom, och bringa mig ej i en hårdare strid, än mitt redan så smärtsamt pröfvade hjerta kan bära!

— Men, min Gud, Svea! sade Herman, och en svår strid försiggick inom honom, striden mellan hans första ljufva kärlek och hans goda, böjliga sinne, hvilket ogerna uppreste sig emot hennes önskan, hvilken framtid för mig utan dig! — Den blir glädjetom och mörk oaktadt alla de förmaner, du uppräknat. Du är hård emot mig, du är hård emot oss båda, då du äfven älskar mig.

— Säg ej så, bad Svea med rörd, men fast röst, om du ej vill fördubbla min sorg. Är det väl jag, som fällt domen? Jag endast försöker se våra öden så ljusa som möjligt och att leda oss på rätta vägen. Och hvarför skulle jag vara den enda qvinna, som kan bringa dig lycka? O nej, så kan det ej, så får det ej vara! Men om du någon gång finner den yttre världen hård och kall, haf då förnimmelsen af att du eger min varmaste kärlek, hvilken alltid med bön och välsignelse omsväfvar dig. Och nu farväl! Låt oss gå, dit pligten bjuder; du till dina föräldrars ljufva hem, jag att söka godtgöra de minas brott. Farväl!

Herman var öfvervunnen, kanske likväl lika mycket af smärtan som af Svea. Han nedsjönk på knä och gret, endast yttrande:

— Svea, min älskade, — men det låg en bön i dessa ord, som nära nog bringat Svea från förståndet. Med obeskriflig ansträngning sade hon:

— Du vet, att jag bör vara orygglig. Låt oss skiljas!

Herman steg upp. Han förstod, att Svea var obeveklig och såg att hon led af striden, och nu ville han visa sig hjeltmodig.

Han yttrade därför med kort, hastig röst:

— Jag vet endast att jag icke är dig värdig. Du är storsinnad, jag är svag! Min ungdomslycka är förbi, mitt lif utan värde, och Curt är min bödel. O, broder, hvarför störde du allas vår lycka? Det var grymt. Mina föräldrars sorg är stor. Du är ej förskjuten, som du tror. Alla ogilla vi Curts handlingssätt emot dig. Ack, du kunde återvända till oss, om du ville det?

— Omöjligt, min gode fosterbroder! Det är endast ditt hjerta, som ser saken så. Aldrig skulle jag kunna vistas i eder krets. Jag, förbrytarens dotter! Tjenare och många, många andra skulle hysa förakt för mig, och dessutom har din far, redan innan jag upptogs i ditt hem, förkunnat min dom i så fall. Curt har långt före detta upplyst mig härom. Kanske ville han gifva mig en varningssignal. Brottets brännmärke är ej lätt att aftvä.

Jag vet väl, att ni alla saknen och sörjen mig, men att åter taga mig bland eder — — Nej, nej! Jag blefve en fläck på ert familjelif! Det vore outhärdligt, och ginge jag än genom hafvets djup, genom underjordens eld, förblefve jag likafullt den afrättades dotterin för verlden. Jag känner mitt kors och tager det på utan knot och tackar Gud, som beredt mig ett bättre öde än mina föräldrars, ty med hans hjälp hoppas jag alltid kunna stå ren inför mitt samvete. Herman, låt oss icke klaga utan tro, att på det redliga uppsåtets väg äfven växa lyckans blomster. Vi skola nu söka dessa, liksom vi i barndomens oskuld sökte ängens blommer. Dessa voro förgängliga liksom vår lycka, de förra deremot äro ovanskliga. Framför till ditt hem

och dina föräldrar mitt hjertas varma helsning. Säg, att Svea är lugn och nöjd och aldrig skall blifva ovärdig edert deltagande.

Då Svea yttrat detta, voro hennes krafter nära slut. — Hon slöt Herman innerligt i sin famn och följde honom till dörren, men knappast voro hans steg utför trappan tystnade, innan hon dignade ned i en soffå och brast i gråt.

Herman gick tyst, förstummad af smärta. — Han lydte sin väns önskan, fast han trodde, att hans hjerta skulle brista.

Amanda Ahl var tretioåtta år men såg ut att vara ett tiotal äldre. Hon var klent bygd och mager, hade en blek, sjuklig hy och nedslagen min. Det syntes tydligt, att sorg och sjuklighet varit herrskande i hennes lif, och då man hörde henne tala, förstod man det ännu säkrare af den sorgsna stämman, som skulle varit melodisk och vacker, om den blott ej så öfvervägande uttryckt djup melankoli. Hon var enka sedan aderton år tillbaka, och ingen lycka hade under denna tid funnits på hennes stig. Hon egde en dotter, som var hennes hjälp och tröst — glädje vågar jag ej säga, ty utom andra bekymmer var äfven det ett, att hon ej kunde bereda den kära varelsen ett sorglöst, oberoende lif.

Selma var en tålig och klok flicka, oaktadt sin ungdom och fastän hennes år förgått i den mest trägna och minst tillfredsställande verksamhet. Så väl hon som modern voro sömmerskor, och ehuru de sträfvade ofta mer än nyttigt var

för deras helsa, förmådde de icke alltid lefva utan andras hjälp, ty modern hemsöktes ofta af svåra sjukdomar, och derunder gick mycket arbete förloradt äfven för Selma, som var hennes sjuksköterska.

De bodde i Göteborg, och vi träffa dem der tre trappor upp i ett visserligen temligen stort, men ytterst tarfligt och ödsligt rum.

Selma liknar fullkomligt sin mor till det yttre, hennes ungdoms fågring synes vissnad i sin knopp, men ansigtet ger dock ett ganska behagligt intryck. Det är rent, ljust och fromt.

Nu, såsom alltid, från morgon till afton, sitter modern vid ett bord och skär till fruntimmerskläder, och Selma trampar oförtrutet symaskinen.

— Det är ju i afton, majorskan B—s klädning bör vara färdig! sade fru Ahl och såg ett ögonblick upp från sitt arbete.

— Ja, mamma säger något! Är det verkligen i afton? Selma fattade hastigt en annotationsbok och såg i den. Ja, och redan klockan sex. Jag vet knappast huru det skall gå till. Detta arbete måste vara slut före middag, annars mista vi en god kund.

— Hvad det är illa att jag icke orkar trampa en maskin, vi som så ofta mycket väl behöfde använda två. Hyrorna ha stigit, och nästa år bli vi tvungna att taga ett mindre, billigare rum, sade fru Ahl.

Selma svarade, att det vore bra olämpligt att taga ett litet, mörkt rum, synnerligast när man tänkte på mammas svaga ögon.

— Stackars mamma! tillade hon sorgset. Klipp ej längre nu, utan sitt och träckla! Doktorn sade

ju, att man ej bör stå länge åt gången, utan variera, så ofta som man känner sig trött. Måne vi kunde våga höja sylönen något till vintern, för att slippa flytta?

— Först måste vi höra oss för hos andra, som sy. Svårt är det i alla fall för oss, att höja anspråken; vi, som ha så stor tacksamhetsskuld till mången, som under min sjukdom visade sig barmhertig. Du har visst rätt i att jag bör akta min svaga helsa, men stundom blir jag så orolig, att jag ej kan sitta, då jag tänker på vår stora skuld till fru M—m. Hon kan ju icke vänta i all tid heller. Det är hårdt, att förmå litet, då man gerna vill vara ordentlig.

— Grubbla inte på det, mamma lilla! sade Selma uppmuntrande. Med tiden går det väl. Ingen vet hvad jag har i min sparbössa!

Fru Ahl suckade:

— Stackars mitt barn, aldrig får du annat än försaka! Jag vet nog att du behöver både nya känger och mera sådant för dina sparpenningar. Du är så blek, du arbetar för mycket och går aldrig ut, och jag är rädd att du alltför mycket saknar åtskilligt, som du så väl kunde behöfva.

Selma lät höra ett litet skratt — icke var det just klingande och gladt, men dock så bra hon kunde få det för att lugna modern.

— Snälla mamma, måla ej ständigt allt i svart! De känger, jag har, kunna lagas, jag går ju ut hvarenda söndag och det bör vara alldeles tillräckligt, tycker jag; vi få umbära kaffe emellanåt, men kaffe är ju blott ett njutningsmedel, påstå de lärda. Alltså kan det undvaras utan skada för helsa och —

I detsamma hördes dörrklockan ringa. Mor och dotter sprutto till, de voro så upptagna af arbetet och samtalet, att de liksom väcktes upp ur en dröm,

— Mätte det ej vara någon, som hindrar oss! sade Selma.

Fru Ahl gick att öppna.

Den inträdande var Svea. Hennes ansigte var allvarligt och lugnt, hennes drägt, i full harmoni dermed, mörk, enkel och vårdad. Hon var vacker som alltid, men dock mycket olik den förra, barnsligt glada Svea; de senare dagarne ha gjort henne till en fullt mognad qvinna.

— Är detta fru Ahl? frågade hon vänligt, nästan ödmjukt.

Fru Ahl tog fram en stol, bad henne sitta ned och svarade:

— Ja. — Önskar damen något arbete? frågade hon litet förundrad, då Svea satte sig, men förblef tyst.

— Nej min goda fru! svarade Svea, sökande bekämpa den rörelse, som beherrskade henne. Jag önskar endast ett samtal; men säkert har ni brådtom, återtag därför arbetet, vi kunna likväl samtala — och hvad jag har att säga fordrar tid. — Fru Ahl är ju enka efter handlanden Ahl. som — — Svea förmådde ej uttala meningen, men fru Ahl gjorde det under en tung suck.

— Som genom ett skott dödades i sin vagn. Ja, så är det. Aderton år hafva gått sedan dess. Det har varit en lång och svår tid, men förlåt mig, ämnet är sorgligt och kan på intet sätt intressera — — —

— Tvärtom! sade Svea, men kunde ej heller nu fortsätta; en paus uppstod, hvarunder fru Ahl och hennes dotter förvånade sågo än på Svea, än på hvarandra. Slutligen bröt Svea åter tystnaden.

— Ack min fru, sade hon, jag förmodar, att detta är er dotter?

— Ja, det är min dotter, Selma, mitt enda stöd, min enda tröst i lifvet.

Svea steg upp och gick bort till Selma. Det förekom henne, som skulle hon lättare hemta mod genom att närma sig en jemnårig person.

— Det måste vara ansträngande, detta arbete, att hålla på med dagligen, sade hon.

— Visserligen, sade Selma utan att se upp, ty dertill hade hon allt för brådtom, men det går dock, då man är van dervid.

— Men ni ser ej frisk eller stark ut. Säkert är ni för trägen.

Svea gick tillbaka till sin plats; hon hade nu fattat sitt beslut att ej tveka längre, hon tyckte sig äfven ha sett nog för att förstå, huru detta trällif uttröttade både mor och dotter. Det nästan gladde henne att hon visste med sig, att hon skulle kunna förbättra deras ställning, blott de ej hade för stor fördom mot mördarens arma dotter. Ja, derpå berodde nu allt. Dessa tankar ilade hastigt genom hennes hufvud, under det hon åter satte sig.

— Ack, mina vänner! Jag har kommit hit af ett skäl, som kanske skall förvåna er, började hon. Jag önskade nemligen få blifva er vän och utbedja mig ert öfverseende, — Hon tystnade. Fru Ahl och Selma blefvo mycket förvånade.

— Vårt öfverseende! sade den förra — jag förstår ej. — Men hvad får jag kalla er? Selma sade tyst för sig sjelf: Månne hon är svagsint? Eller hvad menar hon?

— Ni skola snart förstå mig, sade Svea knappast mäktig att beherrska sitt upprörda sinne. Låt mig först säga er min önskan, sedan skälet för densamma!

Jag är sjelf mera ensam och öfvergifven än ni. Jag är ett barnhusbarn. Jag har dock haft lyckan ega de bästa fosterföräldrar, och de ha gifvit mig en god uppfostran. Jag har kunskaper, och det är dessa, jag ville använda, för att på samma gång förbättra eder ställning och sjelf få ett hem, hvilket jag nu saknar genom en händelse, den jag sedan skall berätta.

Min plan är att börja en skola här i Göteborg. Kunskaper eger jag, relationer saknar jag ej heller, och jag vet hvar jag får de penningar, som äro nödvändiga till lokal och annat. Detta hem ville jag sedan bjuda eder att dela, om ni, fru Ahl, medgifver att blifva mig en moderlig vän och er dotter ville anse mig som en syster.

Vi båda unga skola vårda och omhulda er, fru Ahl! Selma — tillåt mig denna förtroliga benämning! — önskar jag undervisa, så att vi sedan båda kunna hjälpas åt med eleverna. — Hvad sägen I härom?

Ej underligt, att både mor och dotter kände sig öfverraskade och nära nog glömde att svara; till slut sade fru Ahl:

— Jag kan blott ej fatta hvarför eller hvarifrån detta goda tillbud kommer. Har någon skic-

kat er hit? Hvem är ni och hvarmed skall jag öfverse hos er?

— Ack, sade Svea, hvilken blef allt mera upp-rörd, ju närmare hon kom den afgörande förkla- ringen. Ingen har skickat mig. Svaret på de sista frågorna är så svårt att uttala. Kanske sko- len I sedan förkasta mitt anbud, aflägsna mig ifrån eder, och — — då blir jag mycket olycklig. Säg, hvad tycken ni om själva planen?

— Ni måste förklara oss allt tydligt och utan förbehåll, sade fru Ahl. Ni synes ämna visa er myc- ket ädelmodig mot oss. Hvarför skulle vi ej tack- samt emottaga ett sådant anbud? Det kommer blott helt oväntadt och är så ovanligt.

— Låt mig först säga några ord om mitt för- flutna lif. Vid fyra års ålder upptogs jag som fo- sterdotter af baron Ättefelts. Jag rönte i deras hem ömhet och kärlek som hade jag varit deras eget barn, jag var lycklig, tills jag fyllt aderton år. Då fick jag veta, att jag var dotter af brottsliga föräldrar. Jag kunde ej uthärda att längre stanna kvar i en krets, för hvilken jag blifvit ovärdig. Jag flydde — min lycka var slut. Dock nej, till- de hon, under det ett nästan entusiastiskt leende gled öfver hennes drag. Det beror på er att åter- gifva mig en lycka. Min förra uppgift var endast att sjelf njuta lycka; hädanefter skulle jag offra mitt lifs sträfvan åt er, för att, om än i ringa mån, men dock efter bästa förmåga, försona och afbedja, Ack, min fru, ack Selma, förskjuten mig ej, af- skyn mig ej. Jag den olyckliga dottern till eder makes och fars mördare.

Knappast voro dessa ord uttalade, förrän fru Ahl och hennes dotter sprungo upp, äfven Svea

reste sig, men blott för att knäfalla och bedjande räcka sina händer emot dem. Hon tyckte att mera än lifvet berodde på deras svar, ty hvad vore lifvet för henne utan det mål, hon föresatt sig? Hon kunde ej finna något annat, som skänkte henne frid och tillfredsställelse, tyckte hon.

Fru Ahl och Selma kunde för ögonblicket endast utropa:

— O, Gud, är det möjligt, O! Här afbröts de plötsligt af en ny, häftig ringning på klockan. Hvad den kom olägligt! Svea måste resa sig, utan att hafva erhållit svar, och Selma måste skynda att öppna, emedan den ena ringningen knappast hunnit förklinga, innan en ny, ännu häftigare följde.

Deras blickar vände sig emot dörren. Ett rop af öfverraskning halkade öfver Sveas läppar.

Det var Hermans strålande ansigte, som log emot henne. Äfven han gjorde ett utrop och skyndade fram till henne.

— Svea! Allt var ett misstag. Kom! Han fattade hennes hand och ville föra henne ut, Men hon blef kvarstående, betagen af förvåning.

— Herman, ett misstag? sade hon slutligen. Hvad är det du säger? Är jag icke? — —

— Nej, du är icke — — sade Herman gladt. Men hvilka äro dessa damer? Glädjen öfver att finna dig och att få säga allt detta gör mig ohöflig emot dem.

Fru Ahl och hennes dotter hade blifvit stående, den ena öfverraskningen på den andra bragte dem alldeles ur fattningen, och det var med svårighet, Svea kunde återkomma till sig sjelf till-

räckligt, för att inse, att en presentation var på sin plats.

— Jag börjar fatta, hvad det är du berättar mig, Herman, och att det måste vara verklighet synes på ditt glada ansigte, men — men hur det möjligt? Du frågar hvilka dessa damer äro. Det fru Ahl och hennes dotter, maka och barn till den mördade, O, mitt hjerta frågar ännu, är det verklighet, det du säger;

— Det är bevisad verklighet, min älskade! Nu skiljer oss intet!

Åter höres klockan ljuda. Fru Ahl går att öppna, och in träda baronen och friherrinnan Ättefelt. De äro mycket allvarliga. Den sist nämnda utbrast:

— Ändtligen finna vi dig stackars barn! min lilla Svea! Ett varmt famntag beledsagade orden.

Baronen betraktade forskande och orolig sin son. Hermans af glädje lysande ansigte förvånade honom, och då hans blick träffade Svea, ökades denna förvåning ännu mera. Han hade väntat att finna åtminstone henne bedröfvad, och han drog af det motsatta förhållandet en slutsats, som var allt annat än önskad. Det var tydligt, att baronen och friherrinnan voro okunniga om de senaste händelserna.

Herman hade, efter sitt samtal med Svea, då de träffades i Stockholm, telegraferat hem att hon var funnen, att han sökt öfvertala henne att återvända till Edön, men ej lyckats, och han bad sina föräldrar att komma dit upp.

Detta telegram emottogs med blandade känslor.

— Det olyckliga förhållandet är ohjelpigt, sade baronen; vi kunna med bästa vilja ej ändra

det, och jag igenkänner Sveas finkänsliga och grannliga sinnelag deruti att hon ej vill tillbaka hit. Hon gör verkligen mycket rätt deri. Vi måste högakta ett sådant beslut, högst ovanligt för en så ung person.

— Men, min vän, härigenom mista vi en vänlig skatt för vårt hem. Kom ihåg, huru vi saknade henne den vinter, hon var i Göteborg, och hur skall hon ej lida af att lemna oss? Jag vet ej huru jag skall kunna trösta mig häröfver, sade friherrinnan.

— Det är verkligen mycket ledsamt, medgaf hennes man, men vi måste ju foga oss efter omständigheterna. Jag har alltid anat och fruktat, att så skulle inträffa. Emellertid är väl bäst, att vi genast begifva oss till Stockholm. Jag vill rangera något för henne, så att hon blir ekonomiskt oberoende och får bo i ett hem, som kan gifva henne ett passande skydd. I sina tankar tillade han: Det är äfven högst angeläget att jag tager hand om Herman och ser till att han ej begår någon öfverilning. Mätte jag ej komma för sent! Denna tanke behöll han för sig sjelf.

Då de kommo upp till Stockholm, voro både Herman och Svea resta derifrån, men de funno der Herman bott, en biljett, hvori han upplyste dem om hvar Svea rest och sade att han följt efter.

Biljetten var skrifven i hast och innehöll ingenting vidare, och baronen blef häraf ännu mera orolig. Han påskyndade resan och lyckades finna dem genast efter ankomsten till Göteborg, utan att Herman fått rätt långt försprång, och då de

kommo till hans bostad, låg der en biljett af följande innehåll, adresserad till baronen:

«Jag har ännu ej lyckats finna Svea här, men har goda förhoppningar derom, jag är nu ute och spanar efter henne.

Herman.»

Friherrinnan hyste hela tiden ett tyst hopp att likväl få återtaga Svea. Hon kunde alls icke försona sig med tanken, att de skulle skiljas, men uppsköt att tala härom, tills de träffat henne. Sedan ville hon med all kraft påyrka, att Svea skulle komma tillbaka och öfvertala henne, ifall hon tvekade.

Vi återvända nu till det rum, der vi lemnade dem alla. Äfven baronen gick med stor hjertlighet fram till fosterdottern.

— Stackars vår lilla flicka! sade han och tryckte båda hennes händer i sina. Vi ha varit mycket bedröfvade för dig, men du synes modigt bära hvad som inträffat, och och detta gläder mig mycket. Vi skola ej hädanefter lemna dig utan stöd, var viss derom, men kom nu med till vår bostad, så få vi öfverlägga om framtiden.

Men Herman framträdde då, beslutsamt och med fast hållning.

— Vänta min far, sade han, här är just rätta platsen att afgifva förklaringar. Låt mig först presentera dessa damer: Fru Ahl och hennes dotter, enka och barn efter den mördade handlanden Ahl, som vi förut ha hört talas om. — Tillåt, min fru, att vi sätta oss, sade han med en artig bugning för ställets värdinna. Hvad vi hafva att säga här är ej så fort afslutadt. Då alla tagit plats, fortfor han: Jag måste först omtala för mina föräldrar,

att då jag fann min kära fostersyster, hade hon nyss besökt arbetsfängelset i Stockholm, der hon uppsökt sin föregifna mor, för att vinna bekräftelse på sin olycka. Intet tvifvel lemnades kvar. Qvinnan hade endast bekräftat de underrättelser, vi förut fått. Uppriktigt måste jag bekänna, att jag då förklarade Svea min kärlek och ej nog härmed, jag använde äfven öfvertalning och böner och bestred alla hennes invändningar så kraftfullt jag förmodade. Men ehuru hon medgaf, att min kärlek var besvarad, blef hon dock obeveklig, och jag tillstår, att hennes skäl voro giltiga nog, ehuru jag ej kunde antaga dem som hinder för vår förening, i hvilken jag såg min enda lycka. Slutligen blef det Svea, som använde böner för att få mig bort ifrån sig, med det hårda domslut, att hon aldrig ingick på mitt förslag. Hon ämnade i stället egna hela sitt lif åt dem, som förlorat make och far genom hennes föräldrars brott, och förmodar jag detta vara anledningen, hvarför vi funno henne här.

Jag fann mig så olycklig och öfvervåldigad af min smärta öfver, att nödgas afstå henne och lemna henne utan stöd, att jag tror mitt förnuft svigtade dervid. Men Gud förbarmade sig öfver mig och ingaf mig en tanke, hvilken, ganska orimlig i sjelf, dock gaf mig ett svagt hopp, som gjorde det möjligt att Svea likväl icke var mördarens barn, men ingalunda förmådde jag tänka mig huru eller hvar något stod att finna.

Jag begaf mig till fängelset, gjorde mig bekant med bevakningen och började utforska dem angående den olyckliga qvinnan, som nu så mycket sysselsatte mina tankar. Jag beredde mig tillfälle

att få se henne och sökte efter något drag af likhet med Svea, men icke ringaste spår fanns der till. Detta var också det enda klena stöd, min svaga förhoppning erhöill, ty af fängelsets personal erhöellos inga tröstande upplysningar, men de omtalade deremot att qvinnans dotter, en ung, vacker flicka, nyligen besökt henne. Jag fortsatte likväl mina spaningar från tidigt på morgnarna till sent på aftnarne, och aldrig har någon af detektiva polisen mera noggrannt observerat, än jag gjorde, också har säkert aldrig någon dylik person varit så varmt intresserad af sitt åliggandes lyckliga utförande som jag var det.

Slutligen inträffade något, ehuru det föga såg ut att blifva mig till fördel. Qvinnan dog, och man sade helt likgiltigt att hon före sin död afgifvit en lång bikt för fångpredikanten. Hvad innehöll den? frågade jag med det ringa lugn jag förmådde visa, under det mitt hjerta slog våldsamt. Det visste ingen. Likväl flammade mitt hopp upp härvid, och jag begaf mig genast till presten, som emottagit den dödas förtroende.

Han satt vid sitt skrifbord, då jag kom, och syntes mycket tankfull, men då jag presenterat mig och, så kort som möjligt, sagt anledningen till besöket, ljusnade hans ansigte. Huru märkvärdigt, unge man; sade han, och huru lyckligt att ni kom till mig! Jag var just i stort bryderi, huru jag skulle kunna uppfylla den arma qvinnans sista önskar, ty hon kände inga adresser och jag hade ingen annan utväg än att genom annonser i tidningarna försöka få reda på dem, som borde under rättas om hennes begångna fel.

Qvinnan har under sin vistelse här visat sig mycket hård, förstockad och bitter, men nu, vid dödens annalkande, var hon alldeles förändrad, och dertill uppgaf hon såsom orsak att hon haft besök af en ung flicka, som hon benämnde engel, och hvilken trott sig vara hennes dotter. Detta hade qvinnan bejakat och med flere uppgifter styrkt, men nu var hon gripen af samvetsqual. Hon hade efteråt besinnat, hur olycklig denna unga qvinna måste känna sig genom föreställningen att hafva så brottsliga föräldrar. Hon vred sina händer och blef lugn, sedan jag högtidligt lofvat henne, att rätta detta svåra misstag, hvarefter hon delgaf mig förloppet vid den skedda förvexlingen.

Han uppläste derefter qvinnans bikt och gaf mig den, styrkt med sitt edliga intyg. Vill måhända min far vara god läsa upp den här?

Baronen läste:

“Qvinnans bikt:

Då jag på min mans afrättningsdag blef sjuk, fick jag tillåtelse sända efter en gammal bekant till mig, madam Grön. Hon liksom jag hyste agg till vår forne husbonde, och hon omtalade, att hon måste skynda till hans fru, hvilken liksom jag väntade att bli mor. Du kan gerna taga mitt barn och låta det blifva rikt samt föra fruns barn till barnhuset, dit mitt annars lemnas. Det är rättvist och blott en ringa hämd, ty hade icke husbonden varit hård mot oss och hotat göra oss husvilla i stället för att hjälpa oss, skulle Jonas aldrig blifvit en mördare, eller jag kommit hit.

Madam Grön tyckte detsamma och lofvade försöka. Hon erbjöd sig till en början hos fängelse-

direktören, att inlemna mitt barn på barnhuset. Händelserna gynnade henne, så att han hade brådtom och ej ens frågade hvad det var för ett barn jag fått, och då fru Lidborg födt sitt, fick hon konvulsioner, hvarigenom der uppstod en villervalla, under hvilken förvexlingen gick lätt för sig. Mitt barn var en gosse och lades i vaggan hos de rika, deras var en dotter och lemnades på barnhuset, höljdt i trasor.

Många år derefter fick jag besök af gesällen Grön, mannen till madam Grön, som på hennes sotsång fått veta alltsammans. Han bad mig ej för någon erkänna sanningen, emedan han trodde sig kunna vinna litet på saken. Gerna lofvade jag det, ty jag ville hämnas, och fastän min son var död, tyckte jag dock det fagnade mig att veta deras barn fattigt och armt,«

— Huru underbart, sade baronen, då han slutat att läsa. Jag gratulerar dig, Svea! Du är således en rik och ansedd mans dotter och får intaga din rätta plats i samhället.

Men Herman fattade Sveas hand och hviskade:

— Nu äro ju alla betänkligheter häfda? Du blir min? Ja, sade hon sakta, nu är jag din, din lyckliga Svea!

Derpå förde han Svea fram till föräldrarne och sade:

— Alla hinder för vår förening äro nu undanröjda, endast er välsignelse fattas oss.

Baronen och friherrinnan togo dem båda i famn.

— Våra käre barn! sade de. Er lycka är äfven vår. Gud välsigne er!

Alla voro djupt rörda, men Svea mest; hennes tårar strömmade häftigt. Ack, den grymma olyckan var ju slut, hon fick fritt och fullt öfverlemna sig åt lyckan, ingen fläck lådde vid hennes födsel, ingen skilsmessa från den, hon älskade, förestod! Allt var lika ljusst igen. Då hon något återvunnit fattning, sade hon:

— Mina aldrig nog högt värderade fosterföräldrar. Mätte min förmåga att göra er son lycklig i någon mån motsvara min varma tacksamhet. — Derpå erinrade hon sig fru Ahl och Selma, vände sig hjertligt till dem och sade:

— Och ni, mina vänner, hos hvilka jag nyligen bönföll att ej blifva förskjuten, varen öfvertygade att jag ej för mig ensam skall behålla den lycka, ni nu bevittnen. Min glädje fördubblas, om jag får dela med mig till er, som så oskyldigt lidit.

Friherrinnan hade härunder fattat baronens hand och talade lågt till honom, under det hon med glädjestrålande blick betraktade sin fosterdotter.

— Mitt arbete har ej varit förgätves! sade hon. Jag skänker verlden en ädel qvinna, min son en värdig maka och — *min mans ideal* är förverkligadt.

Slutord.

Baron Ättefelts jemte Svea och Herman reste genast till assessor Lidborgs landtgård i närheten af Stockholm. De båda familjerna voro ej allde-

les okända för hvarandra och återknöto nu, under högst ovanliga förhållanden, bekantskapen.

Svea stannade naturligtvis kvar hos sina föräldrar, och Herman inbjöds, såsom hennes trolovade, att vara gäst der så ofta han önskade.

Curt skickades genast af sina föräldrar till Marieberg, för att genom studier få mera stadga i karakteren. Efter slutad kurs der fick han företaga en utländsk resa, under ledning af en äldre förständig man, ty hans far hade satt sig före att icke lemna denne son fria tyglar, förr än han visade bättre sinnelag och mera urskiljning än ditills.

Fort nog lyckades Herman afsluta sina studier och tillegna sig den bildning, som var önskvärd och behöflig på hans plats i lifvet.

Sedan han blifvit förlofvad, väcktes hans sjelftillit och då han nu tycke sig ha något att lefva för, utvecklade sig i hans karakter en manlig kraft, som förut saknats hos den hjertegode, men veke ynglingen.

Han började sin bana i ett af Stockholms embetsverk och flyttade till sina blifvande svärföräldrar. Kort derefter blef han gift med Svea, och då brudparet visades för folket, hördes ropet: «Så vacker brud har ej på länge visats i Stockholm!»

«Och *aldrig* en så lycklig brudgum», hviskade Herman bakom Sveas axel.

Då baron Ättefelt frågade Svea, hvad hon helst önskade af honom till brudgåfva, sade hon: Gif fru Ahl ett litet vackert hem och blif en vän af henne och Selma!

Och hennes önskan uppfyldes. De båda fattiga kvinnorna flyttade ut till en gård under

Edön, der friherrinnan och Svea stälde i ordning åt dem ett trefligt, landtligt hem, och såväl mor som dotter återvunno hälsa, krafter och lefnadsmod, då de ej längre trycktes af brödbekymmer och öfveranstängning.

Pris 2 kronor.

Handwritten scribble